Umacniajmy sojusz polsko-radziecki rękojmię postępu i rozkwitu naszej Ojczyzny!

A

ILUSTROWANY
KURIER POLSKI

Cena 20 gr

ROK IX (1953) Czwartek, 5 listopada Nr 264 (2765)

Cały kraj przygotowuje się z entuzjazmem do uroczystego obchodu XXXVI rocznicy Rewolucji Październikowej

80 tys. włókniarzy stanęło na wartach produkcyjnych

Cały kraj przygotowuje się do uroczystości związanych z 36 rocznicą Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Frontony fabryk, gmachy użyteczności publicznej dekorowane są czerwienią i barwami narodowymi. Sale produkcyjne zakładów pracy przybierają odświętny wygląd. Ściany ich zdobią transparenty z hasłami wyrażającymi uczucia, jakimi klasa robotnicza Polski Ludowej wita wielką rocznicę.

Dominują wśród nich hasła mówiące o nierozerwalnej przyjaźni z Krajem Rad i dające wyraz wierności wielkim ideom Rewolucji.

Zakłady pracy stolicy, w których trwają przygotowania do uroczystych akademii, są bogato dekorowane. We wszystkich halach produkcyjnych Fabryki Samochodów Osobowych na Żeraniu widnieją czerwone i biało czerwone proporce oraz udekorowane zielenią i szturmówkami portrety wodzów Wielkiej Rewolucji.

Ponad 80 tys. włókniarzy, metalowców, budowlanych, pracowników transportu stanęło w Łodzi w dniu 4 bm. na wartach produkcyjnych. Nad maszynami wykwitły czerwone proporczyki, na bluzach roboczych widnieją kokardki symbolizujące udział w wartach.

Z entuzjazmem przygotowują się do obchodów 36 rocznicy Rewolucji Październikowej szczecińskie zakłady pracy. W fabryce sztucznego włókna ukazały się już specjalne gazetki ścienne poświecone historycznej rocznicy. Bogate dekoracje na akademie październikowe przygotowują stoczniowcy i portowcy.

Intensywne przygotowania do uroczystego obchodu trwają też w gromadach wiejskich, spółdzielniach produkcyjnych i PGR-ach.

Odświętną szatę przybierają wyższe uczelnie i szkoły całego kraju. W 10 wyższych uczelniach Wrocławia młodzież studiująca opracowała dziesiątki numerów gazetek ściennych poświęconych tradycjom przyjaźni polsko-radzieckiej i Wielkiej Rewolucji Październikowej.

W związku ze zbliżającą się Wielką Rocznicą do Muzeum Lenina w Poroninie przybywa coraz więcej wycieczek robotników, chłopów, młodzieży i inteligencji pracującej. Pomnik Lenina, twórcy Rewolucji Październikowej tonie w wieńcach i kwiatach, złożonych przez społeczeństwo całego kraju.

Dziś na str. 2 — 7
zamieszczamy Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR przyjęte przez IX Plenum KC PZPR „O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954-1955 i zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolnictwa"

Prezes Rady Ministrów przyjął delegację WOKS i kierownictwo Teatru im. E. Wachtangowa

WARSZAWA (PAP). Dnia 4 bm. Prezes Rady Ministrów Bolesław Bierut przyjął w Belwederze przebywającą w Polsce delegację Wszechzwiązkowego , Towarzystwa Łączności Kulturalnej z Zagranicą WOKS, z kierownikiem delegacji zastępcą ministra kultury ZSRR, kandydatem nauk agrobiologicznych W. Stoletowem na czele oraz kierownictwo teatru im. E. Wachtangowa z dyrektorem A. Abrikosowem na czele.

W spotkaniu uczestniczył ambasador ZSRR w Polsce G. Popow.

Dalsze zacieśnianie współpracy naukowo-technicznej między Związkiem Radzieckim a Polską

WARSZAWA (PAP). W tych dniach odbyła się w Warszawie kolejna sesja polsko-radzieckiej Komisji Współpracy Naukowo-Technicznej między ZSRR a Polską Rzecząpospolitą Ludową.

Komisja rozpatrzyła aktualne zagadnienia współpracy naukowo-technicznej między obu krajami i podjęła wzajemne zobowiązania.

Zgodnie z protokółem podpisanym przez obie strony Związek Radziecki udzieli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej pomocy technicznej przekazując:

projekty zakładów chemicznych i projekt fabryki materiałów budowlanych; rysunki robocze najnowocześniejszych typów urządzeń hutniczych i energetycznych, obrabiarek do skrawania metali, urządzeń transportowych i budowlanych, aparatury i przyrządów dla przemysłu towarów masowego spożycia;

dokumentację techniczną technologii produkcji barwników, preparatów farmaceutycznych, wyrobów ceramicznych i innych, receptury dla produkcji witamin i wyrobów cukierniczych.

Związek Radziecki przekaże dla rolnictwa polskiego próbki nasion zbóż, roślin oleistych, strączkowych, warzyw i innych roślin uprawnych; ponadto specjaliści radzieccy udzielą konsultacji w dziedzinie podniesienia zdrowotności pogłowia zwierząt gospodarskich.

Protokół przewiduje również przeprowadzenie przez Związek Radziecki — zgodnie z prośbą strony polskiej — ekspertyzy różnych projektów opracowanych przez polskie biura projektowe.

Prócz tego Związek Radziecki przyjmie grupę specjalistów polskich na praktykę produkcyjną w zakładach przemysłowych i w biurach konstrukcyjnych, w instytutach naukowo-badawczych i w innych instytucjach ZSRR, jak również wydeleguje do Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej specjalistów radzieckich dla udzielania na miejscu pomocy technicznej.

Polska Rzeczpospolita Ludowa ze swej strony przekaże Związkowi Radzieckiemu dokumentację techniczną z dziedziny produkcji niektórych artykułów przemysłu chemicznego, szklarskiego i innych gałęzi przemysłu, jak również umożliwi grupie specjalistów radzieckich zaznajomienie się z osiągnięciami uzyskanymi w poszczególnych gałęziach gospodarki narodowej.

Zgodnie z zasadami, na których została oparta współpraca naukowo-techniczna między Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej, udzielanie pomocy naukowo-technicznej, jak również przekazywanie dokumentacji technicznej: projektów zakładów przemysłowych, fabryk, budynków mieszkalnych, urządzeń kulturalno-socjalnych, rysunków i obliczeń, produkcji maszyn i urządzeń, aparatów i przyrządów, opisów, obliczeń procesów technologicznych produkcji — odbywa się nieodpłatnie.

Młodzież koreańska uczy się w Polsce

Wśród uczniów Technikum Górnictwa Rud w Częstochowie są również młodzi Koreańczycy — bohaterowie wojny wyzwoleńczej. Obecnie uczą się oni intensywnie języka polskiego, aby następnie rozpocząć naukę na wydziałach Eksploatacji Złóż Rudy i Geologicznym.

Na zdjęciu: Młodzi Koreańczycy Kim-Su-Gen, Kam-Jen-Kwan, Kim-Że-Gen, Ge-Ki-Ho i Kim-Sim-Wan wypożyczają w bibliotece technikum słowniki rosyjsko-polskie, które pomogą im w opanowaniu języka polskiego. (Foto — CAF)

108 powiatów spełniło swój obowiązek

Pięć dalszych powiatów wykonało w 90 proc. tegoroczny plan obowiązkowych dostaw zboża dla państwa. Są to powiaty: Nowy Dwór i Ostrów Mazowiecka w woj. warszawskim, Tczew w woj. gdańskim oraz Szprotawa i Strzelce Krajeńskie w woj. zielonogórskim.

Tak więc liczba powiatów, w których roczne plany skupu zboża z tegorocznych zbiorów wykonano co najmniej w 90 proc., wynosi obecnie 108.

Delegacja związkowców polskich wyjechała do ZSRR

4 bm. w godzinach porannych, na zaproszenie Wszechzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych (WOSPS), wyjechała z Warszawy do ZSRR delegacja związkowców polskich, na której czele stoi przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowego Hutników — Józef Kieszczyński.

W skład delegacji wchodzą: Jan Cyganek — członek Związku Zaw. Prac. Państw. i Społecznych, Stefan Czarnecki — maszynista węzła PKP Bydgoszcz-Wschód, Stanisław Figiel — brygadzista zespołu tynkarskiego w Nowej Hucie, Stefan Kopeć — sekretarz Okręgowej Rady Związków Zawodowych w Kielcach, Antoni Kuźba — kierownik wydziału łączności z zagranicą Centr. Rady Zw. Zawodowych, Krystyna Świderska — włókniarka, kierownik młodzieżowej brygady w Zakładach im. J. Stalina w Łodzi oraz Stanisław Zieliński — literat.

Spartak (Moskwa) — Śląsk 3:2, Kraków 2:1

Pierwszy etap mistrzowskiej drużyny piłkarskiej Związku Radzieckiego „Spartak" (Moskwa), która dnia 1. XI. br. spotkała się w Chorzowie z reprezentacją Śląska, przyniósł jej zasłużone zwycięstwo 3:2.

W dniu wczorajszym przeciwnikiem piłkarzy radzieckich była reprezentacja Krakowa. Spotkanie po emocjonującej grze zakończyło się zwycięstwem zespołu Spartaka (Moskwa) w stosunku 2:1 (0:1). Bramki dla Spartaka zdobyli Simonian i Hin, dla Krakowa honorowy punkt uzyskał Kohut.

Na zdjęciu: Losowanie boisk przez kapitanów drużyn przed meczem Spartak—Śląsk.

(Foto — CAF)

Bydgoskie Zakłady Tuczu Przemysłowego przodują w kraju

Bydgoskie Okręgowe Zakłady Tuczu Przemysłowego należą do przodujących w kraju. Za wyniki w produkcji i odstawach mięsa w III kwartale br. otrzymały one sztandar przechodni Centralnego Zarządu Tuczu Przemysłowego.

Zakłady prowadzą na terenie województwa 13 tuczarń trzody chlewnej, które dostarczają miesięcznie setek ton mięsa. Do tuczu wykorzystuje się przede wszystkim odpadki kuchenne, mleczarskie, drobiarskie oraz przemysłowe z cukrowni, browarów i gorzelni.

Przoduje baza opasowa w Skurgwach, pow. Grudziądz, gdzie pod kierownictwem oborowego Szczęsnego załoga przekracza plany miesięczne przeciętnie o 50 proc. W Skurgwach osiąga się przeciętnie 1.060 g przyrostu wagowego sztuki dziennie.

Na początku przyszłego roku zakłady mają uruchomić szereg nowych placówek tuczu trzody i bydła.

Tegoroczny plan produkcji załoga w Matyldzinie wykonała już w początkach października. Do końca br. dostarczy ona dodatkowo wiele tysięcy kg mięsa. Roczne plany produkcji wykonały już również 4 inne tuczarnie w woj. bydgoskim. M. in. tuczarnia w Strzelnie Klasztornym, pow. Mogilno.

Bydgoskie Okręgowe Zakłady Tuczu Przemysłowego dostarczają również duże ilości mięsa wołowego. 4 wielkie bazy opasowe zajmuja się tuczem bydła rogatego przeznaczonego na rzeź.

Przodujący w woj. bydgoskim chlewmistrze Władysław Pulcyn i Stanisław Kistowski z tuczarni w Matyldzinie, pow. Wyrzysk, dzięki racjonalnemu wykorzystaniu odpadków uzyskują dziennie przeciętnie około 750 g wagowego przyrostu sztuki. Miesięczne plany przyrostu obaj chlewmistrze wykonują w 140 proc. Okres wychowu 140-kilogramowego tucznika skrócili oni z 6 do 5, a nawet do 4 miesięcy.

O pełne wykonanie planu drobnej wytwórczości

W służbie mas pracujących

Komunikat Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego w Bydgoszczy o wykonaniu z nadwyżką Wojewódzkiego Planu Gospodarczego zapoznał nas z nowym sukcesem gospodarki terenowej, która rozwija się pomyślnie pod kierunkiem rad narodowych.

Wyniki osiągnięte w wszystkich działach gospodarki terenowej są realizacją słów Bolesława Bieruta, który w swym przemówieniu w dniu 21 lipca br. powiedział:

„Państwo Ludowe czynić będzie coraz większe wysiłki, aby podnosić stopę życiową klasy robotniczej, ażeby wzmóc swą opiekę i otaczać szczególną troską dzieci, kobiety pracujące i młodzież, aby człowiekowi pracującemu zarówno w mieście jak i na wsi stwarzać coraz lepsze warunki pracy, dobrobytu i rozwoju kulturalnego".

W wykonaniu tych zadań ogromnej wagi, wielka rola przypada drobnej wytwórczości. Ma ona bowiem w pełni wykorzystywać lokalne możliwości i rezerwy dla zwiększenia podaży artykułów konsumcyjnych dobrej jakości i w poszukiwanym przez ludność asortymencie, oraz dla rozwoju przedsiębiorstw usługowych zaspakających codzienne potrzeby ludzi pracy.

Wykonanie na koniec III kwartału zadań planu rocznego w cenach niezmiennych jest poważnym osiągnięciem drobnej wytwórczości podległej Ministerstwu Przemysłu Drobnego i Rzemiosła. Źródłem tego sukcesu jest wykonanie i przekroczenie zadań planowanych przez wszystkie jednostki wojewódzkie zarówno w pionie państwowym jak i spółdzielczym. W minionym kwartale wyprodukowano poważną ilość artykułów rynkowych przeznaczonych na zaspokojenie indywidualnych potrzeb ludności, wprowadzono do produkcji szereg artykułów dotąd niewytwarzanych. Jednak inicjatywa drobnej wytwórczości na tym odcinku jest jeszcze w dużym stopniu niewystarczająca. Dowodem tego jest niedostateczna ilość lub brak na rynku całego szeregu artykułów, które mogą i powinny być wytwarzane, jak np. kręgi do pieców kuchennych, ruszty, części zamienne do maszynek do mięsa, spodnie do butów, obuwie i odzież dziecięca, artykuły niemowlęce i inne.

(Ciąg dalszy na stronie 7).

Aresztowania w Iranie

Korespondent Agencji France Presse donosi z Teheranu, że w ostatnich dniach władze irańskie aresztowały i zesłały do twierdzy na południu kraju około 30 oficerów i marynarzy pod zarzutem „należenia do organizacji antyrządowej".

W Abadanie aresztowano przeszło 60 osób za wypisywanie haseł na ścianach domów. Hasła tę nawoływały do przeciwstawiania się polityce rządu.

Przyjaźń przykład pomoc ZSRR

W WOJEWÓDZKIM Domu Kultury Związków Zawodowych w Stalinogrodzie otwarta została wystawa i gabinet metodyczny skrawania nożem Kolesowa, umożliwiające wielu tokarzom bezpośrednie zaznajomienie się zarówno z teoretycznymi założeniami, jak i praktycznym zastosowaniem noża do skrawania metali o różnym składzie chemicznym. Na wystawie zgromadzono szereg przejrzyście zestawionych plansz i wykresów, które obrazują zależność wzrostu szybkości skrawania metali od wielkości posuwu, ilustrują na podstawie wielu przeprowadzonych prób uzyskiwany przez tokarzy spadek maszynowego czasu obróbki metali oraz szeroki zasięg możliwości stosowania noża Kolesowa.

Istotną cześć wystawy stanowią opisy wyników pracy uzyskiwanych przez przodujących „kolesowców" z zakładów pracy woj. stalinogrodzkiego.

W gabinecie metodycznym zainstalowano szlifierkę trójtarczową, przy której przodujący tokarze wyjaśniają zwiedzającym jak należy szlifować nóż Kolesowa oraz stosować go na różnych obrabiarkach. Pokazy metody skrawania szybkościowego demonstrowane są na zainstalowanej w tym celu specjalnej tokarce.

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

przyjęte przez IX Plenum KC PZPR

»O zadaniach rozwoju rolnictwa w latach 1954-1955 i o zapewnieniu niezbędnych środków dla wzrostu produkcji rolniczej«

1. Sojusz robotników i chłopów we wspólnej walce o obalenie panowania kapitalistów i obszarników, kierownicza rola klasy robotniczej w tym sojuszu zapewniły objęcie władzy przez masy ludowe i dokonanie zasadniczych przeobrażeń społecznych.

Decydujący wpływ na nowe warunki życia i pracy chłopskich mas pracujących miała likwidacja obszarnictwa, a wraz z nim przeżytków feudalnych, likwidacja wielkiego i średniego kapitału, unarodowienie przemysłu, środków transportu, banków itp.

Władza ludowa przeprowadziła reformę rolną i zasiedlenie Ziem Odzyskanych, w wyniku czego w ręce chłopskie przeszło 6,1 mln ha ziemi. Powierzchnia użytków rolnych przypadająca przeciętnie na głowę ludności chłopskiej zwiększyła się o około 60 proc. w porównaniu z 1938 r.

Władza ludowa przeprowadziła oddłużenie wsi i uwolniła chłopów od spłat za ziemie i związanych z tym długów hipotecznych, które łącznie przed wojną pochłaniały około 1/3 dochodów pieniężnych wsi.

Usunięta została najcięższa dla mas pracujących, zarówno w mieście jak i we wsi klęska kryzysów i stałego bezrobocia oraz przeludnienie wsi. Szybki rozwój uprzemysłowienia kraju stworzył warunki dla odpływu tzw. „zbędnej" ludności wiejskiej do pracy w zajęciach poza rolnictwem, zwłaszcza w przemyśle i budownictwie.

Zasadnicze zmiany nastąpiły w strukturze klasowej wsi. Dzięki reformie rolnej i zagospodarowaniu Ziem Odzyskanych zmniejszyła się poważnie na wsi liczba ludności bezrolnej i małorolnej, a wzrosła znacznie liczba gospodarstw średniorolnych, których udział w produkcji towarowej rolnictwa stał się przeważający.

Wielkie rzesze bezrolnych nadzielono ziemią. Ograniczony został w poważnej mierze wyzysk kułacki. Zmieniły się od podstaw warunki życia i pracy wielomilionowych mas chłopstwa pracującego.

2. W ciągu 9 lat istnienia Polski Ludowej dokonano olbrzymiej pracy w dziedzinie odbudowy rolnictwa ze zniszczeń wojennych i stworzenia warunków dla jego dalszego rozwoju.

W oparciu o rosnącą pomoc Państwa Ludowego rozwija się coraz silniej aktywność pracujących chłopów, którzy podnoszą produkcję rolniczą, zwiększają jej towarowość, świadczą na rzecz rozbudowy naszego przemysłu i wzmocnienia obronności kraju. Wnosząc swój wkład do umocnienia Państwa Ludowego na gruncie sojuszu robotniczo-chłopskiego, przyczyniają się w istotny sposób do rozwoju całej gospodarki narodowej, a tym samym i rolnictwa.

Wartość produkcji rolniczej na 100 ha użytków rolnych jest w 1953 r. wyższa o 22 proc. niż w 1938 r. Wartość produkcji rolniczej w przeliczeniu na mieszkańca kraju jest o ponad 30 proc. wyższa.

Zwiększona w porównaniu z okresem przedwojennym produkcja rolnicza jest osiągana przy znacznie dziś mniejszej liczbie zatrudnionych w rolnictwie. Produkcja roślinna i hodowlana w przeliczeniu na jednego zatrudnionego w rolnictwie jest obecnie o ok. 80 proc. większa niż przed wojną.

Wzrost produkcji rolniczej stał się możliwy dzięki lepszemu zagospodarowaniu, zwiększeniu obszaru przypadającego średnio na jedno gospodarstwo oraz zwiększeniu wydajności z hektara i zwiększeniu produktywności zwierząt.

Nastąpiła istotna zmiana struktury zasiewów w stosunku do okresu przedwojennego, zwiększył się udział zasiewów roślin najbardziej cennych dla gospodarki narodowej, jak pszenica, rośliny przemysłowe oraz pastewne.

Należy stwierdzić, że mimo wielokrotnie mniejszych zniszczeń po pierwszej wojnie, produkcja rolnicza w przeliczeniu na 1 mieszkańca kraju nie osiągnęła do 1939 r. poziomu sprzed I wojny światowej.

Jedynie w warunkach demokracji ludowej stało się możliwe osiągnięcie w Polsce tak szybkiego tempa odbudowy i rozwoju rolnictwa.

3. Pomoc Państwa Ludowego i klasy robotniczej okazywana chłopom pracującym w trudnym okresie odbudowy kraju, rozmach aktywności twórczej mas chłopskich, rozwijanej na gruncie pogłębiającego się sojuszu robotniczo-chłopskiego w toku walki o władzę ludową i jej umocnienie — sprawiły, że rolnictwo szybko podniosło się z ruin i zniszczeń wojennych i w końcowym okresie odbudowy jego produkcja towarowa w zasadzie odpowiadała ówczesnemu zapotrzebowaniu.

W okresie odbudowy Państwo Ludowe, realizując konsekwentnie politykę sojuszu robotniczo-chłopskiego, okazało chłopom pracującym pomoc w odbudowie ich gospodarstw ze zniszczeń wojennych, w zasiedlaniu Ziem Odzyskanych, w zagospodarowaniu gruntów uzyskanych z reformy rolnej. Istotne znaczenie dla szybkiej odbudowy wsi miała pomoc państwa w ziarnie siewnym, sile pociągowej, bydle i budulcu oraz kredytach pieniężnych.

Jednocześnie rozwijała się spójnia ekonomiczna między wsią i miastem w oparciu o pomoc państwa dla rolnictwa i szybki rozwój najprostszych form ruchu spółdzielczego na wsi, jak spółdzielczość zaopatrzenia i zbytu, spółdzielnie kredytowe itp.

Wraz z polepszeniem ogólnych warunków życia mas pracujących, w wyniku rewolucyjnych przeobrażeń społecznych — następował szybki wzrost dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego ludności wiejskiej.

4. Szybki proces uprzemysłowienia kraju i rozbudowy gospodarki narodowej, wielkie osiągnięcia mas pracujących miast i wsi w dziedzinie politycznej, gospodarczej i kulturalnej, w walce o likwidację wiekowego zacofania, o postęp techniczny, o podniesienie poziomu sił wytwórczych narodu i jego zdolności obronnej — otworzyły nowy okres w życiu i rozwoju Polski Ludowej.

Państwo Ludowe, prowadząc konsekwentnie politykę socjalistycznego uprzemysłowienia kraju, rozwijało i pogłębiało spójnię ekonomiczną między miastem i wsią, opierając ją w coraz większej mierze o dostawy środków produkcji dla rolnictwa, zapewniając rozwój jego mechanizacji, tworząc w ten sposób przesłanki stopniowej socjalistycznej przebudowy rolnictwa.

W 1953 r., w porównaniu z 1949 r., zwiększono dostawy maszyn i narzędzi rolniczych dla całego rolnictwa — indywidualnego i uspołecznionego łącznie 2,4 raza, a nawozów sztucznych — ponad półtora raza. Dokonano znacznego postępu w dziedzinie mechanizacji i elektryfikacji rolnictwa.

Przed ludnością wiejską, zwłaszcza małorolną, otworzyły się szerokie możliwości zarobków w przemyśle, budownictwie, leśnictwie, transporcie itp.

Realne dochody pieniężne i naturalne na głowę ludności rolniczej w 1953 r. w porównaniu z rokiem 1938 wzrosły o ponad 75 proc., a w porównaniu z rokiem 1949 o ok. 20 proc.

Równolegle ze wzrostem dobrobytu materialnego chłopów pracujących dokonywała się na wsi rewolucja kulturalna. Znajduje to wyraz w olbrzymim rozwoju szkolnictwa ogólnego i zawodowego, w otwarciu młodzieży chłopskiej szerokiego dostępu do szkół średnich i wyższych, w likwidacji analfabetyzmu i wzroście czytelnictwa na wsi, w rozwoju urządzeń ochrony zdrowia, bibliotek, świetlic, kin wiejskich, radiofonizacji wsi, rozwoju sportu i młodzieżowych zespołów artystycznych, w ruchu upowszechnienia wiedzy rolniczej i wzroście inicjatywy społecznej mas chłopskich.

5. Zasadniczym czynnikiem dalszego rozwoju rolnictwa staje się w tym okresie rozwój sektora socjalistycznego: spółdzielni produkcyjnych, Państwowych Ośrodków Maszynowych i Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Powstało już ok. 8 tysięcy spółdzielni produkcyjnych, które gospodarują na około 1,4 mln ha użytków rolnych. W ciągu krótkiego okresu istnienia dokonały one poważnego postępu w umocnieniu swej gospodarki, przy czym uzyskiwane przez nie plony zbóż są przeciętnie o 18 proc. wyższe niż w gospodarstwach indywidualnych.

Państwo zorganizowało ośrodki maszynowe, wyposażone w traktory i nowoczesne maszyny rolnicze. Liczba POM do końca 1953 roku przekroczy 400.

W 1953 r. państwowe gospodarstwa rolne gospodarują już na około 2,5 mln ha użytków rolnych. Silnie wzrósł udział państwowych gospodarstw rolnych w produkcji towarowej rolnictwa. Podczas gdy w roku 1946 udział ten był zupełnie nikły, to w r. 1949 wynosił on 6,9 proc., a w r. 1953 stanowić będzie około 15 proc.

Udział gruntów zagospodarowanych przez spółdzielnie produkcyjne i Państwowe Gospodarstwa Rolne w ogólnej powierzchni użytków rolnych wzrósł z 7,6 proc. w roku 1949 do 18,4 proc. w r. 1953. Rośnie udział sektora socjalistycznego w zaopatrzeniu ludności miast i przemysłu w produkty i surowce rolnicze.

6. Olbrzymie przeobrażenia, które dokonywały się na wsi polskiej, odbywały się w warunkach ostrej walki klasowej i zaciekłego oporu klasy kapitalistów wiejskich — kułaków.

Broniąc swoich pozycji, kułak, wspomagany przez wszelakie ośrodki wrogie, uporczywie usiłował przeciwdziałać regulującej roli Państwa Ludowego w stosunkach gospodarczych między miastem i wsią, szerzyć spekulację, wywoływać wahania wśród chłopów średniorolnych.

Władza Ludowa w walce z kułactwem ograniczała możliwości kułackiego wyzysku, osłabiała jego pozycje i wpływy na wsi. Równocześnie rosła aktywność społeczno-polityczna biedoty wiejskiej i umacniał się sojusz klasy robotniczej z chłopami średniorolnymi.

7. W nowych warunkach stworzonych przez rozwijające się uprzemysłowienie kraju szybko wzrasta liczba ludności zatrudnionej poza rolnictwem oraz potrzeby materialne i kulturalne społeczeństwa. Wraz z tym zapotrzebowanie ludności na produkty rolnictwa oraz zapotrzebowanie przemysłu na surowce rolne zaczęło coraz mocniej wyprzedzać podaż tych produktów i surowców przez indywidualną gospodarkę chłopską rozproszoną w ponad 3 milionach gospodarstw. W tych warunkach podjęto szereg środków dla wzmocnienia regulującej roli Państwa w obrotach towarowych między miastem i wsią, w walce z kułactwem i spekulacją.

Został rozwinięty system kontraktacji, zapewniający korzystne warunki produkcji rolniczej i jej zbytu. Wprowadzone zostały dostawy obowiązkowe na ważniejsze artykuły rolne.

8. Zadania Planu 6-letniego ustalone dla rolnictwa na okres 1950—1953 nie zostały w pełni wykonane.

Rozwój rolnictwa w ostatnich latach jest wyraźnie niedostateczny w stosunku do rozwoju przemysłu i rosnących potrzeb ludności pracującej.

Podstawowa niewspółmierność między wysokim tempem wzrostu przemysłu a zbyt powolnym tempem rozwoju rolnictwa została ponadto zaostrzona w ciągu ostatnich trzech lat wskutek wybitnie niesprzyjających warunków atmosferycznych.

O ile w okresie odbudowy rolnictwa wzrost produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych był szybki, to w następnym okresie zaznaczyło się wyraźnie zmniejszenie tempa wzrostu produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych i nastąpiło również pewne zahamowanie procesów inwestycyjnych w tych gospodarstwach.

Wyraźnie niewystarczająca jest produkcja zbóż i rozwój bazy paszowej, co utrudnia wzrost hodowli, odbija się ujemnie na zaopatrzeniu ludności i przemysłu w artykuły roślinne i hodowlane, a w latach nieurodzaju powoduje nawet konieczność importu zbóż i pasz. Niedostateczny rozwój produkcji zbóż wiąże się z niskim poziomem uprawy i pielęgnacji. Odbija się to na plonach, które w ostatnich latach nie wykazują znaczniejszego wzrostu i wahają się wokół 12,5 kwintali z hektara.

Przy poważnych osiągnięciach w zakresie pogłowia trzody chlewnej i owiec, pogłowie bydła rogatego pozostaje w tyle i nie osiągnęło poziomu przedwojennego.

Przy znacznym zwiększeniu powierzchni zasiewów roślin przemysłowych plony ich pozostają na zbyt niskim poziomie.

Jednym z niekorzystnych objawów w rozwoju rolnictwa jest nierównomierność wzrostu produkcji rolniczej w różnych rejonach kraju. Plony i produktywność hodowli w całych powiatach, a nawet w poszczególnych województwach, kształtują się znacznie poniżej przeciętnego poziomu. Tempo wyrównywania tych różnic jest zbyt powolne.

9. Na niedostateczny rozwój produkcji rolniczej, zwłaszcza gospodarstw indywidualnych, nie pozostały bez wpływu zarówno słaba koncentracja wysiłków na tym odcinku, jako też braki i wypaczenia w realizacji polityki Partii i Rządu na wsi. Utrudniały one zacieśnianie spójni gospodarczej między miastem a wsią i pogłębianie sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Wypaczenia te, przerastające niekiedy w jaskrawe nadużycia władzy i łamania zasad praworządności ludowej, występują w działalności wielu ogniw partyjnych, państwowych i gospodarczych. W niektórych organach centralnych i terenowych przejawia się często oportunistyczna tolerancja i biurokratyczna niefrasobliwość wobec przejawów i faktów wypaczania polityki Partii i Rządu Ludowego w stosunku do wsi, co niejednokrotnie wynika z niedoceniania wagi indywidualnej gospodarki chłopskiej i znaczenia produkcji tych gospodarstw dla całej gospodarki narodowej.

Zaniedbaniom w zakresie walki o wzrost produkcji w gospodarstwach indywidualnych sprzyjały pokutujące w wielu organizacjach partyjnych błędne poglądy, że wysiłki w dziedzinie rozwoju sektora socjalistycznego, a zwłaszcza spółdzielczości produkcyjnej, zwalniają od konieczności troszczenia się o wzrost produkcji w gospodarstwach małorolnych i średniorolnych, że możliwości zwiększenia produkcji w gospodarstwach indywidualnych są już rzekomo wyczerpane.

Różne ogniwa partyjne i państwowe nie wykazywały często troski o wykorzystanie wszelkich możliwości wzrostu produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych.

Jednocześnie wysiłki organizacji partyjnych i organów państwowych w zakresie organizacyjnego umacniania i pomocy spółdzielniom produkcyjnym były wyraźnie niedostateczne.

Wbrew wskazaniom Partii miały miejsce wypadki naruszenia zasady dobrowolności przy organizowaniu spółdzielni produkcyjnych, tworzenia spółdzielni bez należytego przygotowania politycznego i ekonomiczno-organizacyjnego. Z drugiej strony w wielu wypadkach nie przeciwdziałano dostatecznie wrogiej działalności kułacko-reakcyjnej, mającej na celu niedopuszczanie do powstawania spółdzielni.

W niektórych ogniwach terenowych organizacji partyjnych i rad narodowych ujawnił się oportunistyczny stosunek do kułackiego wyzysku, uleganie wpływom kułackim, szkodliwa tolerancja wobec faktów niewykonywania przez gospodarstwa kułackie obowiązków wobec Państwa. Równocześnie w działalności terenowego aparatu administracyjnego i organizacji partyjnych występowały niejednokrotnie przejawy biurokratycznego odnoszenia się do potrzeb i bolączek chłopów pracujących, zastępowania pracy masowo-politycznej i konkretnego kierownictwa — komenderowaniem. Zamiast prowadzonej przez Partię polityki ograniczenia wyzysku kułackiego, stosowano wobec gospodarstw kułackich w niektórych wypadkach posunięcia, które doprowadzały do ich upadku.

Przy ogólnie słusznych i sprawiedliwych zasadach wymiaru obowiązkowych dostaw, w praktyce miały miejsce często wypaczenia, polegające na mechanicznym ustalaniu wymiaru obowiązkowych dostaw bez uwzględniania konkretnych warunków miejscowych.

Uchwały VII Plenum KC PZPR, wskazujące na konieczność wzmożenia wysiłku w walce o umocnienie sojuszu robotniczo-chłopskiego i likwidacji wszelkich braków i wypaczeń w realizacji polityki Partii na wsi, w walce o wzrost produkcji rolniczej w gospodarstwach indywidualnych i w sektorze socjalistycznym, nie zostały w należytej mierze i z należytą ostrością doprowadzone do świadomości wszystkich organizacji partyjnych i administracji państwowej, wskutek czego nie zostały podjęte należyte środki dla ich pełnej i konsekwentnej realizacji.

10. Nadmierne pozostawanie w tyle produkcji rolniczej, hamujące rozwój całej gospodarki narodowej i wzrost dobrobytu mas pracujących miast i wsi, winno być jak najszybciej przezwyciężone.

Rozwój socjalistycznego przemysłu stworzył bazę materialno-techniczną dla szybszego rozwoju rolnictwa, przy czym baza ta zwiększać się będzie z roku na rok. Jednocześnie rosną kadry specjalistów i organizatorów produkcji rolnej, kadry mechanizatorów rolnictwa, które w coraz większej mierze będą uzupełniały szeregi pracowników rolnictwa, zajętych bezpośrednio w produkcji.

W ciągu najbliższych 2 lat należy zapewnić wzrost produkcji rolnej o około 10 proc., a więc taki, jaki został osiągnięty w ciągu ubiegłych 4 lat.

Osiągnięcie zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej możliwe jest jedynie w drodze równoczesnego wykorzystania rezerw produkcyjnych w indywidualnych gospodarstwach chłopskich, dalszego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej, a także rozwoju i umocnienia Państwowych Gospodarstw Rolnych.

Wykonanie tego zadania nastąpić powinno przede wszystkim przez wzrost plonów i rozwój bazy paszowej, a także przez dalszy rozwój hodowli, zwłaszcza bydła rogatego i wzrost produktywności zwierząt.

Rozwój produkcji rolniczej powinien się łączyć z dalszym wzmocnieniem zdolności produkcyjnej gospodarstw małorolnych i średniorolnych, ze wzmożoną ich ochroną przed występującym w różnych formach wyzyskiem kułackim.

Należy nieustannie pamiętać o tym, że podstawową część produkcji rolniczej wytwarzają drobne indywidualne gospodarstwa chłopskie. Toteż pilnym zadaniem Partii i Władzy Ludowej winno być skoncentrowanie wysiłków dla okazania większej pomocy indywidualnym gospodarstwom chłopów pracujących w podnoszeniu produkcji przy równoczesnym jak najwydatniejszym popieraniu spółdzielczości produkcyjnej i tworzeniu sprzyjających warunków dla dalszego szybkiego rozwoju socjalistycznych form gospodarki rolnej.

11. W celu osiągnięcia zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej konieczne jest wzmożenie pomocy Państwa dla rolnictwa. Powinna się ona wyrażać:

— w wydatnym zwiększeniu nakładów inwestycyjnych na rozwój rolnictwa, a zwłaszcza na mechanizację, meliorację i budownictwo gospodarcze. W 1955 r., państwowe nakłady inwestycyjne na rozwój rolnictwa powinny wzrosnąć o 45 proc. w porównaniu z 1953 r.;

— w znacznym zwiększeniu dostaw środków produkcji dla rolnictwa, a w szczególności maszyn, narzędzi rolniczych, nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, a także materiałów budowlanych, zarówno dla sektora socjalistycznego jak i dla gospodarki indywidualnej;

— w znacznym rozszerzeniu pomocy agrotechnicznej i zootechnicznej;

— w podjęciu dodatkowych środków dla zwiększenia materialnego zainteresowania chłopów pracujących we wzroście produkcji rolniczej i jej towarowości;

— w zwiększeniu pomocy kredytowej dla małorolnych i średniorolnych chłopów, zwłaszcza na budownictwo gospodarcze i zakup inwentarza żywego;

— w bardziej wydatnej pomocy dla gospodarstw małorolnych, zwłaszcza nieposiadających własnej siły pociągowej i niezbędnych narzędzi pracy;

— w poprawie zaopatrzenia wsi w artykuły konsumcyjne i rozszerzeniu sieci punktów usługowych państwowych, spółdzielczych i rzemieślniczych, obsługujących wieś.

12. Dla osiągnięcia zamierzonego wzrostu produkcji rolniczej i należytego wykorzystania zwiększonej pomocy Państwa dla rolnictwa konieczne jest:

— rozwijanie twórczej inicjatywy, aktywności i wysiłków pracu-

(Ciąg dalszy na str. 3)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

(ciąg dalszy ze str. 2)

jących chłopów, członków spółdzielni produkcyjnych, pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych i Państwowych Ośrodków Maszynowych;

— dokonanie przełomu w stosunku organów partyjnych, państwowych i gospodarczych do zagadnień produkcji rolniczej i skoncentrowanie ich wysiłków dla osiągnięcia postawionych zadań;

— podniesienie poziomu kierowania rolnictwem przez właściwe ministerstwa, terenowe instancje partyjne, rady narodowe oraz służbę rolną i zasilenie organów kierujących rolnictwem w wykwalifikowane i wypróbowane kadry;

— wzmożenie walki przeciw wszelkim przejawom wypaczeń w realizacji polityki partyjnej na wsi, przejawom biurokratyzmu, łamania praworządności ludowej;

— zdecydowane i systematyczne zwalczanie wpływów kułackich, bezwzględne paraliżowanie wszelkich wrogich agentur;

— poważne wzmocnienie pracy masowo-politycznej i partyjno-organizacyjnej na wsi, zapewniające prawidłowe przeprowadzenie polityki Partii opartej o niewzruszone zasady sojuszu robotniczo-chłopskiego.

I.

Zadania w dziedzinie wzrostu produkcji zbóż, ziemniaków, roślin przemysłowych, warzyw i owoców

Należy stwierdzić, iż uprawa zbóż, stanowiąca podstawowy dział produkcji rolniczej, rozwija się w sposób niedostateczny. W okresie 4 lat Planu 6-letniego zbiory zbóż wzrosły średnio tylko o 6 proc. w stosunku do średniej za lata 1947—1949. W tym samym okresie zbiory gryki, prosa i innych upraw niezbędnych dla produkcji kasz pozostawały na tym samym poziomie, względnie wykazywały tylko nieznaczny wzrost.

Zbiory ziemniaków, stanowiących ważny artykuł żywnościowy, podstawową uprawę paszową i cenny surowiec przemysłowy, wykazują również tylko nieznaczny wzrost.

Dużą nierównomierność wykazuje rozwój produkcji roślin przemysłowych. Przy osiągnięciu znacznego wzrostu zbiorów buraków cukrowych i tytoniu, zbiory roślin oleistych i włóknistych pozostają na niskim poziomie i w ostatnich latach nie wykazują postępu.

Również postęp w dziedzinie produkcji warzyw i owoców jest niedostateczny.

Źródło niedostatecznego rozwoju produkcji roślinnej leży przede wszystkim w niskim poziomie agrotechniki, który powoduje niski stan plonów.

Nie są powszechnie stosowane takie elementarne zabiegi uprawowe, jak podorywka bezpośrednio po zżęciu zbóż, orka z przedpłużkiem i głębokie orki przedzimowe pod zasiewy jare.

Uprawy przedsiewne zazwyczaj są dokonywane nieterminowo, często bez uwzględnienia stanu gleby i wymagań danej rośliny.

W niektórych rejonach kraju nie stosuje się w pełni siewu rzędowego, co prowadzi do znacznych strat w rezultacie większego zużycia materiału siewnego i obniżenia plonów.

Stopień wykorzystania traktorów oraz maszyn rolniczych jest niewystarczający — a jakość ich pracy jest często niezadowalająca.

Nawozy sztuczne nie są w pełni wykorzystane wskutek błędów dystrybucji i nieumiejętnego ich stosowania. W wysokim stopniu zaniedbana jest sprawa właściwego przechowywania i stosowania obornika, stanowiącego podstawowy czynnik nawożenia. Mimo pewnego postępu wysoce niedostateczne jest rozpowszechnienie wapnowania gleb kwaśnych. Niedostateczne jest również stosowanie nawozów zielonych, szczególnie na glebach lekkich.

Poważne braki występują w zakresie pielęgnacji roślin, a zwłaszcza roślin przemysłowych i warzyw. Dotyczy to w szczególności walki z chwastami.

Gospodarka nasienna jest niedostatecznie rozwinięta. Sieć gospodarstw nasiennych i reprodukcyjnych jest słabo zorganizowana. Poważne zaniedbania istnieją zwłaszcza w nasiennictwie lnu i roślin oleistych, roślin motylkowych i traw.

Niedostateczna walka ze szkodnikami i chorobami roślin prowadzi do znacznego obniżenia plonów i pogorszenia jakości produkcji. Należy również stwierdzić, że niedostateczna jest walka z groźnym szkodnikiem ziemniaka — stonką.

Oprócz wymienionych wyżej braków, wpływających na obniżenie plonów, należy wskazać na poważne straty w zbiorach, wynikające wskutek zaniedbań i opóźnień przy sprzęcie.

Niewykorzystaną rezerwą wzrostu produkcji rolnej są odłogi niezlikwidowane jeszcze do końca w niektórych rejonach kraju.

Na podstawie oceny stanu produkcji roślinnej i możliwości jej rozwoju ustala się na lata 1954 i 1955 następujące zadania:

a) Osiągnąć w 1955 r. zbiory zbóż przewyższające zbiory z r. 1952 co najmniej o 600 tys. ton. W tym celu należy osiągnąć wzrost plonów przy jednoczesnym zwiększeniu produkcji najcenniejszego gatunku zboża — pszenicy, — zwiększyć produkcję nasion kwalifikowanych tak, aby zapewnić w zasadzie zasiew całej powierzchni upraw zbóż ziarnem jakościowym.

b) Zapewnić w 1955 r. wzrost plonów ziemniaków o 7—9 kwintali z hektara w stosunku do 1953 r. zwiększyć produkcję sadzeniaków kwalifikowanych o 40 proc., kładąc przede wszystkim nacisk na wzrost produkcji odmian wczesnych i odpornych na choroby. Rozszerzyć znacznie uprawę ziemniaków wokół wielkich miast i ośrodków — a w rejonach przetwórstwa ziemniaczanego wprowadzić wysokoskrobiowe odmiany przemysłowe.

c) Podnieść plony buraków cukrowych, rozszerzyć uprawę i zwiększyć zbiory roślin włóknistych i oleistych. Osiągnąć przełom w produkcji lnu i rzepaku oraz zapewnić poprawę jakości włókna lnianego. Rozszerzyć zwłaszcza w PGR-ach i spółdzielniach produkcyjnych uprawę nowych odmian roślin oleistych, pomyślnie u nas zaaklimatyzowanych.

d) Rozszerzyć uprawy i podnieść plony warzyw przede wszystkim w pobliżu wielkich miast i ośrodków uzdrowiskowych. Powiększyć znacznie produkcję warzyw wczesnych przez rozszerzenie gospodarki inspektowej i cieplarnianej.

e) Rozwinąć szeroką kampanię społeczną sadzenia drzew owocowych, zakładać nowe sady owocowe, znacznie poprawić pielęgnację drzew i krzewów owocowych.

Dla wypełnienia wszystkich tych zadań są niezbędne:

— Znaczna poprawa jakości uprawy ziemi i usprawnienie metod siewu, sadzenia i sprzętu,

— lepsze wykorzystanie i szersze stosowanie nawozów naturalnych i sztucznych,

— zasadnicza poprawa pielęgnacji i ochrony roślin,

— usprawnienie gospodarki nasiennej,

— dalszy rozwój mechanizacji rolnictwa,

— zlikwidowanie do końca odłogów.

1. W celu zapewnienia poprawy jakości uprawy ziemi oraz usprawnienia metod siewu i sprzętu należy:

a) Stosować w całym rolnictwie takie podstawowe zabiegi agrotechniczne w dziedzinie uprawy, jak wczesne podorywki, orka z przedpłużkiem, głęboka orka przedzimowa na całym areale pod zasiewy jare.

b) Stosować powszechnie siew rzędowy, oczyszczanie i zaprawianie ziarna siewnego, przestrzegać, aby wysiew i sadzenie odbywały się w ilościach wskazanych przez naukę rolniczą, dla sadzenia ziemniaków dobierać materiał z najbardziej urodzajnych i najstaranniej uprawianych odcinków pola.

c) Rozpoczynać i kończyć prace uprawowe w terminach najbardziej właściwych, zalecanych przez naukę.

d) Dokonywać — celem uniknięcia strat — sprzętu zbóż, ziemniaków i innych ziemiopłodów w możliwie najkrótszym czasie, przede wszystkim przez pełne wykorzystanie maszyn żniwnych, a zwłaszcza kombajnów i snopowiązałek oraz konnych i ciągnikowych kopaczek do ziemniaków.

e) Zapewnić przez odpowiedni instruktaż właściwe stertowanie zbóż, kopcowanie ziemniaków i innych okopowych, by w ten sposób uniknąć strat przy ich przechowywaniu.

f) Stopniowo upowszechniać i wdrażać w produkcję rolniczą nowe, zalecane przez przodującą naukę zabiegi, jak siew ziarna wraz z granulowanym superfosfatem siew krzyżowy zbóż, sadzenie ziemniaków systemem kwadratowo - gniazdowym itp.

2. W celu lepszego wykorzystania i szerszego stosowania nawozów naturalnych i sztucznych należy:

a) Zapewnić lepsze przechowywanie i wykorzystywanie obornika oraz innych nawozów organicznych, rozszerzyć akcję zakładania nowych gnojowni w spółdzielniach produkcyjnych i gospodarstwach indywidualnych.

b) Dążyć do coraz szerszego zakładania pryzm kompostowych oraz wykorzystywania torfu zarówno na ściółkę, jak i dla kompostowania.

c) Szerzej stosować nawozy zielone, zwłaszcza na glebach lekkich.

d) Upowszechnić wapnowanie zakwaszonych gleb oraz racjonalne nawożenie ich nawozami sztucznymi i organicznymi.

e) W latach 1954 i 1955 zwiększyć dostawy nawozów sztucznych dla rolnictwa i osiągnąć w r. 1955 wzrost wartości tych dostaw o około 35 proc. w stosunku do r 1953, w tym — nawozów azotowych — o około 50 proc., nawozów fosforowych — o około 23 proc. Osiągnąć w r. 1955 produkcję około 120 tys. ton 18-procentowych nawozów fosforowych granulowanych, których działanie jest znacznie bardziej skuteczne. W przodujących uspołecznionych gospodarstwach rolnych stosować mieszanie nawozów fosforowych z obornikiem lub kompostem. Rozwijać produkcję mączki fosforytowej na bazie krajowych złóż fosforytów.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego powinno dla mechanizacji robót pracochłonnych przy stosowaniu nawozów naturalnych zwiększyć produkcję roztrząsaczy obornika, a dla usprawnienia stosowania nawozów sztucznych — rozpocząć produkcję siewników kombinowanych dla jednoczesnego wysiewu zbóż i nawozów.

Ministerstwo Rolnictwa powinno zapewnić rozszerzenie zakresu badań w celu określenia potrzeb nawozowych poszczególnych terenów kraju. W oparciu o sieć swych placówek i instruktorów winno ono wydać konkretne zalecenia agrotechniczne w sprawie techniki nawożenia oraz w sprawie upraw, pod które należy w pierwszej kolejności stosować wapnowanie gleby. Począwszy od r. 1954, Ministerstwo Rolnictwa winno systematycznie rozszerzać sieć chemicznych stacji rolniczych.

3. W celu polepszenia pielęgnacji roślin oraz wzmożenia ich ochrony należy:

a) zwrócić szczególną uwagę na dokonywanie takich zabiegów, jak bronowanie pszenicy wiosną, zasilanie pogłówne zbóż nawozami azotowymi, kilkakrotne redlenie ziemniaków, staranne opielanie —szczególnie roślin przemysłowych i warzyw,

b) wzmóc walkę z zachwaszczeniem pól, które przyjęło znaczne rozmiary i powoduje wielkie straty: zwiększyć produkcję środków chemicznych do walki z chwastami,

c) dla mechanizacji pracochłonnych zabiegów przy pielęgnacji roślin znacznie zwiększyć produkcję opielaczy, obsypników oraz narzędzi zawieszanych do upraw międzyrzędowych,

d) rozszerzyć i wzmocnić walkę ze szkodnikami roślin, rozbudować Służbę Ochrony Roślin, nadać jej szersze uprawnienia i powiązać ją z przodownikami ochrony roślin w gromadach. Nadać walce ze stonką ziemniaczaną charakter ogólnokrajowej mobilizacji, przy czym znacznie zwiększyć uzbrojenie w sprzęt i zaopatrzenie w środki do zwalczania stonki. Zwiększyć poważnie produkcję środków ochrony roślin, zwłaszcza azotoxu — przy poprawie ich jakości,

e) W latach 1954—1955 znacznie zwiększyć, w szczególności w zakładach podległych Ministerstwu Przemysłu Drobnego i Rzemiosła, produkcję opylaczy lekkich do około 35 tys. sztuk w 1955 r. i opryskiwaczy lekkich do około 35 tys. sztuk w 1955 r., przyspieszyć uruchomienie seryjnej produkcji opryskiwaczy i opylaczy ciężkich, uruchomić w zakładach podległych Ministerstwu Przemysłu Maszynowego produkcję opylaczy i opryskiwaczy zawieszanych.

4. W celu usprawnienia gospodarki nasiennej i zapewnienia zaopatrzenia całego rolnictwa w nasiona kwalifikowane należy:

a) rozbudować organizację nasiennictwa, rozwinąć sieć stacji selekcyjnych, gospodarstw nasiennych i reprodukcyjnych, stacji oceny odmian i oceny nasion,

b) rozwijać kontraktację nasienną, zakładać pola nasienne w spółdzielniach produkcyjnych, organizować bloki nasienne w gospodarstwach indywidualnych. Zaliczać dostawy nasion kwalifikowanych od gospodarstw indywidualnych i od spółdzielni produkcyjnych na poczet dostaw obowiązkowych na bardziej korzystnych warunkach. Zwiększyć ilość punktów oczyszczania nasion przy gminnych spółdzielniach i GOM

c) rozwijać w instytutach i stacjach selekcyjnych hodowlę nowych urodzajnych odmian zbóż i plennych, odpornych na choroby i szkodniki sadzeniaków, a także wyprodukować w możliwie krótkim czasie odpowiednią ilość elit i super-elit roślin włóknistych, oleistych, motylkowych i warzyw

d) Dla zabezpieczenia na wypadek nieurodzaju przystąpić w 1954 r. do tworzenia państwowej rezerwy nasiennej.

Ministerstwo Rolnictwa winno opracować projekt ustawy nasiennej, regulującej między innymi zasady prowadzenia państwowego rejestru odmian i zabezpieczenie praw autorskich hodowców nasion.

5. W celu zapewnienia dalszej mechanizacji produkcji roślin uprawnych należy:

a) Zwiększyć zaopatrzenie rolnictwa w maszyny i narzędzia rolnicze.

W roku 1955 produkcja maszyn i narzędzi dla rolnictwa winna wzrosnąć prawie dwukrotnie w porównaniu z 1953 r. Dostawy siewników winny wzrosnąć o około 34 proc., sadzarek do ziemniaków dwu i półkrotnie, kopaczek do ziemniaków prawie dwu i półkrotnie, wyrywaczy do buraków przeszło trzykrotnie.

b) Znacznie zwiększyć stopień wykorzystania ciągników i maszyn rolniczych i szerzej stosować system agregatowania maszyn w PGR-ach i POM-ach.

c) Zwrócić szczególną uwagę na mechanizację upraw międzyrzędowych i w tym celu znacznie zwiększyć zaopatrzenie w narzędzia zawieszane do upraw międzyrzędowych.

d) Uruchomić produkcję wysokowydajnych maszyn dla sprzętu zbóż oraz dla mechanizacji upraw i sprzętu okopowych i roślin przemysłowych.

W szczególności podjąć w Ministerstwie Przemysłu Maszynowego produkcję kombajnów zbożowych, sadzarek do kwadratowo-gniazdowego sadzenia ziemniaków, przygotować uruchomienie produkcji kombajnów ziemniaczanych.

e) Przystąpić do produkcji nowych bardziej ekonomicznych typów traktorów.

f) Zapewnić szybkie opracowanie konstrukcji nowych i wydajniejszych maszyn i urządzeń dla dalszej mechanizacji robót polowych oraz w tym celu rozbudować biura konstruktorskie maszyn rolniczych.

g) Osiągnąć znaczną poprawę jakości maszyn i narzędzi rolniczych produkowanych w zakładach Ministerstwa Przemysłu Maszynowego i Ministerstwa Przemysłu Drobnego i Rzemiosła

h) Zwiększyć zaopatrzenie w części zamienne traktorów i maszyn rolniczych oraz usprawnić dystrybucję części zamiennych.

6. W celu wykorzystania wszystkich możliwości rozszerzenia powierzchni zasiewów i pełniejszego wykorzystania gruntów ornych należy:

a) do końca 1955 r. zapewnić pełne wykorzystanie wszystkich gruntów uprawnych,

b) podjąć prace nad kompleksowym zagospodarowaniem terenów rzadziej zaludnionych i po[illegible] nowych odpowiednich budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych.

Ministerstwo Rolnictwa łącznie z Ministerstwem PGR winno zapewnić pełniejsze zagospodarowanie wschodnich obszarów Lubelszczyzny i wschodniej części woj. rzeszowskiego, stwarzając odpowiednie warunki dla osadników-chłopów i robotników rolnych,

c) znacznie wzmóc kampanię osiedleńczą na poszczególnych terenach Ziem Odzyskanych. W okręgach rolniczych, gdzie istnieją jeszcze na wsi pewne nadwyżki siły roboczej, wzmóc akcję propagandową i organizacyjną dla znacznego rozszerzenia osadnictwa.

II.

Zadania w dziedzinie wzrostu hodowli i rozwoju bazy paszowej

W naszym rolnictwie istnieją poważne rezerwy dla szybkiego wzrostu produkcji pasz i podniesienia ilości i jakości pogłowia.

Rezerwy te były jednak dotąd niedostatecznie wykorzystywane.

Stan ten wpłynął niekorzystnie na rozwój hodowli w okresie ostatnich lat, zwłaszcza na hodowlę bydła rogatego.

Od 1949 r. pogłowie bydła wzrosło o około 4 proc.

Mimo zwiększenia mleczności krów w stosunku do okresu przedwojennego, pozostaje ona jeszcze na stosunkowo niskim poziomie.

Średnia waga bydła przekroczyła dość znacznie poziom przedwojenny, wzrost ten jest jednak jeszcze niedostateczny.

Pogłowie trzody chlewnej — mimo znacznego wzrostu w stosunku do r. 1949 i przekroczenia o 45 proc. ilości świń przypadającej na 100 ha ziemi ornej przed wojną — wykazuje w poszczególnych okresach duże wahania.

Przy poważnych osiągnięciach w zakresie pogłowia owiec, które zwiększyło się o 71 proc. w porównaniu z r. 1949, wydajność wełny z owcy wzrosła bardzo nieznacznie, a także jakość jej nie uległa istotnej poprawie.

Zasadniczą przyczyną niedostatecznego wzrostu hodowli i niskiej jeszcze produktywności zwierząt jest słaby rozwój bazy paszowej, wynikający zarówno z niedostatecznej produkcji zbóż i ziemniaków, jak i niskiej wydajności łąk i pastwisk. Również zbiory roślin pastewnych, a w tej liczbie upraw poplonowych, mimo pewnego wzrostu, są wysoce niedostateczne. Ponadto występują poważne straty w zbiorach siana, ziemniaków, zielonek, z powodu ich nieterminowego sprzętu, niewłaściwego przechowywania i nieracjonalnego skarmiania.

Na stan produkcji zwierzęcej ujemnie wpływa również niski jeszcze poziom obsługi zootechnicznej.

Hodowla zarodowa jest jeszcze słabo rozwinięta, niedostateczna jest ilość punktów kopulacyjnych i jakość rozpłodników na tych punktach. Mimo poważnych osiągnięć w dziedzinie profilaktyki i lecznictwa weterynaryjnego, poziom ich nie zapewnia w pełni skutecznej walki z chorobami zakaźnymi Poważne szkody przynoszą często występujące wypadki jałowości u krów, a także choroby młodzieży i duża ilość padnięć, zwłaszcza prosiąt.

Na podstawie oceny stanu hodowli i możliwości jej rozwoju należy ustalić na lata 1954—1955 następujące zadania:

a) zwrócić szczególną uwagę na szybsze podnoszenie pogłowia bydła rogatego, uzyskanie większej mleczności krów, zwiększenie przeciętnej wagi i poprawę jakości bydła rzeźnego.

Podnieść stan pogłowia bydła do 7,9—8,1 mln szt., tj. o 7—10 proc. w porównaniu z r. 1953 i osiągnąć w r. 1955 przeciętnie w kraju co najmniej 26 krów na 100 ha użytków rolnych,

b) osiągnąć zwiększenie pogłowia trzody chlewnej do 10,6—11,1 mln szt., tj. o 10—15 proc. w porównaniu z r. 1953, zapewniając jednocześnie właściwy udział ilości macior w całości pogłowia,

c) zapewnić dalsze wysokie tempo przyrostu pogłowia owiec, rozszerzając ich hodowlę na tereny, w których hodowla ta jest słabo rozwinięta. Pogłowie owiec winno wzrosnąć w r. 1955 do 4,2—4,3 mln szt., tj. o około 25 proc. w porównaniu z r. 1953. Jednocześnie należy zapewnić poprawę wydajności i jakości wełny.

Dla osiągnięcia zamierzonego wzrostu pogłowia zwierząt i podniesienia ich produktywności niezbędne są:

— znaczny rozwój bazy paszowej oraz zasadnicze polepszenie wykorzystania paszy,

(ciąg dalszy na str. 4)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

(Ciąg dalszy ze strony 3).

— usprawnienie gospodarki zarodowej,
— poprawa obsługi zootechnicznej,
— poprawa ochrony weterynaryjnej zwierząt,
— zwiększenie budownictwa pomieszczeń gospodarskich,
— postęp w mechanizacji prac hodowlanych.

1. W celu zapewnienia odpowiedniej ilości pasz dla potrzeb hodowli należy:

a) zapewnić osiągnięcie wzrostu wydajności łąk i pastwisk. W tym celu niezbędne jest przede wszystkim znaczne rozszerzenie prac melioracyjnych.

Nakłady inwestycyjne na meliorację wzrosną w roku 1955 o 70 proc. w porównaniu z rokiem 1953. Zasięg prac melioracyjnych winien być znacznie zwiększony przez szeroki rozwój lokalnych prac melioracyjnych podejmowanych przez zainteresowanych chłopów w gromadach i gminach, przy zapewnieniu odpowiedniej pomocy ze strony służby wodno-melioracyjnej.

Dla uniknięcia poważnych strat w zbiorach i uzyskania paszy zawierającej większą ilość białka niezbędne jest upowszechnienie wczesnego koszenia traw i suszenia siana na kozłach lub innych urządzeniach.

W sektorze socjalistycznym i w gospodarce indywidualnej zapewnić należy szersze podjęcie zabiegów pielęgnacyjnych w gospodarce łąkowej, stosowanie nawożenia łąk, zwiększenie produkcji cennych nasion traw wieloletnich, wapnowanie łąk zakwaszonych. W PGR i w spółdzielniach produkcyjnych można osiągnąć poważne zwiększenie wykorzystania pastwisk przez stosowanie systemu wypasu kwaterowego.

Niezbędne jest podjęcie środków dla lepszego zagospodarowania terenów łąkowych w województwach zielonogórskim i szczecińkim. Wymaga to wzmożenia mechanizacji prac łąkowo-melioracyjnych w PGR i spółdzielniach produkcyjnych na tych terenach oraz usprawnienia organizacji grup kośnych.

Zadaniem Ministerstwa Przemysłu Maszynowego, Ministerstwa Przemysłu Drobnego i Rzemiosła oraz Ministerstwa Rolnictwa jest zwiększenie produkcji i uruchomienie nowych typów maszyn i urządzeń dla mechanizacji uprawy łąk i robót melioracyjnych.

b) Zwiększać stopniowo obszar upraw pastewnych i podnieść ich plony oraz rozszerzyć powierzchnię zasiewu poplonów o 150—200 tys. ha w ciągu najbliższych 2 lat. Zwiększyć produkcję wysokowartościowych pasz białkowych przez rozszerzenie uprawy łubinu i wyki ozimej.

Rozszerzyć uprawę końskiego zębu, słonecznika pastewnego i innych roślin nadających się do kiszenia.

c) Upowszechnić zakładanie silosów i zakiszanie pasz w celu zapewnienia odpowiedniej i obfitej paszy dla bydła i trzody chlewnej na okres zimowy.

Państwowa Służba Rolna winna w oparciu o aktyw społeczny w gromadach zapewnić w ciągu najbliższych miesięcy szeroką popularyzację zakładania silosów, rozszerzenia zasiewów poplonów dla zwiększenia masy silosowej, wykorzystania ubocznych produktów roślinnych, a zwłaszcza liści buraczanych dla zwiększenia zasobów pasz.

W ciągu lat 1954—1955 należy dążyć do osiągnięcia produkcji 2—3 ton kiszonek rocznie na krowę.

d) Zwiększyć produkcję pasz treściwych i mieszanek paszowych, zwłaszcza w zakładach Ministerstwa Przemysłu Rolnego i Spożywczego oraz Ministerstwa Skupu.

2. W celu upowszechnienia racjonalnych metod żywienia zwierząt należy w Ministerstwie Rolnictwa podjąć akcję poradnictwa żywieniowego. Odpowiednie instytuty i placówki naukowe winny przepracować nowe normy żywienia zwierząt z uwzględnieniem terenowych warunków paszowych.

Dla usprawnienia gospodarki zarodowej i znacznego rozszerzenia hodowli zarodowej należy:

a) osiągnąć w ciągu kilku lat ulepszenie rasowych właściwości zwierząt hodowlanych i uzyskać dzięki temu wyższą mleczność krów, szybszy przyrost wagi, zwiększoną płodność zwierząt.

Wymaga to znacznego rozszerzenia sieci gospodarstw zarodowych w Państwowych Gospodarstwach Rolnych i ferm hodowli zarodowej w spółdzielniach produkcyjnych. Niezbędne jest również rozwijanie hodowli zarodowej w gospodarstwach indywidualnych w oparciu o bardziej korzystne warunki kontraktacji przychówku i zwiększoną pomoc dla hodowców sztuk zarodowych, zwłaszcza dla właścicieli rozpłodników. Niezbędne jest zwrócenie uwagi na podniesienie jakości pogłowia koni, a szczególnie na hodowlę koni roboczych wysokiej jakości.

b) Sieć stacji kopulacyjnych z uwzględnieniem potrzeb gospodarstw indywidualnych winna być znacznie rozbudowana.

W roku 1955 należy osiągnąć stan uznanych rozpłodników: buhai 62 tys. szt., ogierów 8 tys. szt., knurów około 33 tys. szt., tryków około 45 tys. szt. Rozszerzyć należy także sieć stacji sztucznego unasiennienia.

3. Dla rozszerzenia i usprawnienia ochrony weterynaryjnej należy:

a) znacznie wzmóc działalność służby weterynaryjnej i szeroko prowadzić akcję profilaktyczną;

b) znacznie rozbudować sieć lecznic, przychodni i punktów weterynaryjnych;

c) zwiększyć produkcję szczepionek i surowic niezbędnych do rozszerzenia szczepień ochronnych, szczególnie przeciwko pomorowi i różycy;

d) wzmóc walkę z jałowością krów i wprowadzić bezpłatne jej leczenie przez państwową służbę weterynaryjną.

4. Dla uzyskania postępu w mechanizacji prac hodowlanych w spółdzielniach i Państwowych Gospodarstwach Rolnych niezbędne jest podjęcie szeregu środków technicznych i organizacyjnych.

Ministerstwo Przemysłu Maszynowego i Ministerstwo Przemysłu Drobnego i Rzemiosła winny rozszerzyć produkcję maszyn z napędem mechanicznym do przygotowywania pasz, samoczynnych poideł, prostych urządzeń transportowych dla obór i chlewni itd. oraz podjąć produkcję elektrycznych dojarek.

III.

O środkach pomocy dla rozwoju produkcji w gospodarstwach indywidualnych

Przed indywidualnymi gospodarstwami chłopskimi stają poważne zadania szybszego rozwoju ich produkcji roślinnej i hodowlanej. W gospodarstwach tych istnieją jeszcze poważne rezerwy produkcyjne. Wykorzystanie tych rezerw przez chłopów pracujących przyniesie gospodarce narodowej wzrost produkcji rolniczej, a właścicielom tych gospodarstw zapewni wzrost dochodów.

Dla osiągnięcia wzrostu produkcji rolniczej niezbędne jest podjęcie środków zmierzających do silniejszego zainteresowania materialnego chłopów pracujących we wzroście produkcji towarowej oraz wzmożenie pomocy produkcyjnej, kredytowej, agrotechnicznej i zootechnicznej dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych.

W tym celu należy:

— utrzymywać w latach następnych dostawy obowiązkowe na nie zwiększającym się poziomie, a także rozszerzyć system ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach;
— rozszerzyć kontraktację na dogodnych dla chłopów warunkach;
— rozszerzyć system ulg podatkowych i pomoc kredytową dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych chłopów;
— zwiększyć zaopatrzenie wsi w materiały budowlane, przede wszystkim dla budownictwa pomieszczeń gospodarczych;
— polepszyć obsługę gospodarstw chłopów małorolnych i średniorolnych przez GOM i POM;
— zwiększyć sprzedaż gospodarstwom indywidualnym maszyn rolniczych, nawozów sztucznych i innych środków produkcji;
— usprawnić handel wiejski, zwiększyć zaopatrzenie wsi w artykuły konsumcyjne, rozszerzyć sieć punktów skupu artykułów rolniczych i sieć punktów usługowych dla wsi;
— uporządkować sprawy prawne dotyczące chłopskiej własności ziemi,

1. W dziedzinie dostaw obowiązkowych należy:

a) ustalać od r. 1954 wymiar ogólny dostaw obowiązkowych na nie zwiększającym się poziomie, co przy wzroście produkcji rolniczej zapewni, że z roku na rok dochody wsi będą rosły, bowiem przy pełnym wykonaniu dostaw obowiązkowych będzie rosła sprzedaż zboża, ziemniaków, mleka i żywca po wyższych cenach na warunkach kontraktacyjnych, bądź na warunkach wolnego rynku.

Obowiązkowe dostawy obejmują obecnie i obejmować będą w latach następnych zboża, ziemniaki, mleko, żywiec trzody chlewnej i bydła. Pozostałe działy produkcji rolniczej nie będa w okresie lat następnych objęte obowiązkowymi dostawami. Dotyczy to upraw przemysłowych, warzyw i owoców, wełny, siana i upraw pastewnych, drobiu, jaj, roślin strączkowych jadalnych, gryki itd.

b) Ustalić następujące zmiany w systemie ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach:

— gospodarstwa małorolne o powierzchni nie większej niż 1 ha należy, począwszy od 1 stycznia 1954 r. zwolnić z dostaw obowiązkowych żywca i mleka, —
— gospodarstwa do 3 ha, które nie posiadały w dniu 1 października 1953 r. krów, jeśli podejmą wychów jałówek, należy zwolnić od 1 stycznia 1954 r. od obowiązku dostaw mleka do czasu doprowadzenia przychówka do stanu mleczności,
— gospodarstwa do 3 ha oraz gospodarstwa specjalizujące się w poszczególnych gałęziach hodowli i produkcji roślinnej winny otrzymać w latach następnych możność zastąpienia w określonych granicach dostaw zboża dostawami żywca, mleka, ziemniaków lub innych ziemiopłodów,
— gospodarstwom do 5 ha należy przyznać prawo do wykonania dostaw żywca w drobiu w granicach do 30 proc.,
— gospodarstwom do 2 ha należy umorzyć zaległości w dostawach mleka za rok 1952, a dostawy mleka wykonane w roku 1952 przez gospodarstwa tej kategorii zaliczyć na poczet innych obowiązkowych dostaw,
— gospodarstwom od 2—7 ha należy umorzyć zaległości w mleku za rok 1952, jeżeli przedłożą uzasadnione wnioski i pod warunkiem. że wykonają bieżące dostawy mleka.

Utrzymanie na następne lata obowiązkowych dostaw na tym samym ogólnym poziomie i rozszerzenie systemu ulg i zamienników w obowiązkowych dostawach stwarza jeszcze bardziej sprzyjające warunki, by gospodarstwa chłopskie wykonywały obowiązkowe dostawy w pełni, terminowo i sprawnie.

Organizacje partyjne i rady narodowe winny wzmóc wysiłki w kierunku osiągnięcia pełnego i terminowego wykonywania obowiązkowych dostaw, stanowiących ważny element spójni ekonomicznej między miastem i wsią.

2. Dla rozwoju kontraktacji jako najdogodniejszej dla chłopów formy zbytu ich produktów należy:

a) zwiększyć kontraktację trzody chlewnej mięsno-słoninowej z 1 miliona sztuk w roku 1953 do 1,4 mln. sztuk w roku 1954,

b) zwiększyć kontraktację prosiąt i warchlaków w roku 1954 — ze 100 tys. sztuk w roku 1953 do 300 tys. sztuk w roku 1954,

c) zwiększyć kontraktację młodego bydła rzeźnego z 80 tys. sztuk dostarczonych w r. 1953 do 200 tys. w r. 1954,

d) dla stworzenia możliwości zakupu bydła przez gospodarstwa małorolne i średniorolne rozszerzyć kontraktację cieliczek użytkowych, pochodzących od krów o sprawdzonej wysokiej użytkowności, obejmując nią 75 tys. cieliczek w r. 1954 i 100 tys. cieliczek w r. 1955.

3. W dziedzinie podatków należy:

a) zmniejszyć poczynając od roku 1954 progresję podatkową dla gospodarstw chłopskich na niektórych słabiej zagospodarowanych terenach,

b) wprowadzić indywidualne ulgi podatkowe dla gospodarstw, których stan zagospodarowania jest szczególnie słaby i które zobowiążą się do osiągnięcia w określonym terminie właściwego stanu zagospodarowania.

4. W celu rozszerzenia pomocy kredytowej dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych należy:

a) zabezpieczyć udzielanie kredytów na zakup krów i jałówek, przede wszystkim gospodarstwom nie posiadającym krów,

b) zapewnić gospodarstwom małorolnym i średniorolnym kredyty dla budowy pomieszczeń dla inwentarza, przy czym uprzywilejować należy gospodarstwa prowadzące hodowlę zarodową oraz podejmujące się wychowu na podstawie kontraktacji,

c) zwiększyć kredyty na rozwój upraw specjalnych, zakup nawozów itp.,

d) zwiększyć znacznie bankowe kredyty inwestycyjne dla gospodarstw małorolnych i średniorolnych, usprawnić prace Narodowego Banku Polskiego i gminnych kas spółdzielczych w zakresie kredytowania wsi.

5. Dla umożliwienia gospodarstwom indywidualnym podejmowania w szerszej mierze niż dotąd budownictwa gospodarczego oraz dokonywania remontów zabudowań należy obok pomocy kredytowej zwiększyć w roku 1955 sprzedaż materiałów budowlanych dla wsi o ok. 65 proc. w porównaniu z rokiem 1953.

Należy rozwinąć szeroko produkcję materiałów budowlanych na potrzeby wsi przez przemysł terenowy, uruchomić nieczynne w chwili obecnej małe cegielnie, betoniarnie itd.

6. Dla zapewnienia lepszej obsługi gospodarstw chłopów pracujących przez GOM i POM należy:

a) zwiekszyć ilość gminnych ośrodków maszynowych, zwłaszcza na terenie województw centralnych i wschodnich,

b) zwiększyć zaopatrzenie GOM-ów w maszyny rolnicze, zwłaszcza w siewniki zbożowe, maszyny żniwne, kopaczki i kosiarki. agregaty omłotowe, lekką aparaturę do ochrony roślin oraz zorganizować przy GOM punkty czyszczenia nasion.

W rejonach, gdzie brak jest państwowych ośrodków maszynowych, zorganizować brygady wyposażone w traktory, stacjonowane przy GOM,

c) zwrócić szczególną uwagę na rozbudowę kuźni i warsztatów pomocniczych GOM i zapewnić ich właściwe wyposażenie,

d) rozszerzyć zakres pomocy sąsiedzkiej i powiązać ją z pracą GOM, by umożliwić korzystanie z maszyn GOM chłopom małorolnym i średniorolnym nie posiadającym koni,

e) zapewnić stałą kontrolę terenowych rad narodowych nad pracą GOM,

f) stworzyć przy GOM społeczne komitety, które będą czuwały nad właściwym przydziałem i wykorzystaniem sprzętu,

g) wydatnie zwiększyć pomoc okazywaną przez POM gospodarstwom indywidualnym,

h) zmienić opłaty w GOM i POM, by bardziej udostępnić korzystanie z ich usług chłopom małorolnym i średniorolnym.

7. Dla polepszenia zaopatrzenia gospodarstw indywidualnych w środki produkcji należy:

a) zwiększyć zaopatrzenie gospodarstw indywidualnych oraz GOM w maszyny i narzędzia rolnicze, w szczególności w siewniki — z 6,5 tys. szt. w 1953 r. do 13 tys. szt. w 1955 r.- w kopaczki z 8 tys. szt. do 18 tys. szt., w parniki z 38 tys. szt. do 75 tys. szt., w obsypniki z 27,5 tys. szt. do 74 tys. szt., w opielacze konne z 8 tys. szt. do 23 tys. szt., w kultywatory z 17 tys. szt. do 20 tys. szt.

Ministerstwa: Przemysłu Maszynowego, Hutnictwa, Przemysłu Drobnego i Rzemiosła zabezpieczą uruchomienie ponadto dodatkowej produkcji narzędzi rolniczych i części zamiennych w zakładach o innym kierunku produkcyjnym;

b) zwiększyć sprzedaż gospodarstwom indywidualnym nawozów sztucznych w r. 1955 w stosunku do roku 1953 o około 40 proc.,

c) zwiększyć poważnie zaopatrzenie gospodarstw indywidualnych w gwoździe, bednarkę, obręczówkę, konwie, uprząż, rzemienie, drewno opałowe, łopaty, szpadle, łańcuchy itp.,

d) znacznie usprawnić zaopatrzenie istniejących kuźni w paliwo i żelazo oraz powiększyć w możliwie krótkim czasie sieć kuźni, udzielając w tym celu pomocy zarówno spółdzielniom pracy, jak i indywidualnym rzemieślnikom,

e) wykorzystać wszystkie możliwości znacznego poprawienia i usprawnienia zaopatrzenia wsi przez rozwój produkcji państwowego i spółdzielczego przemysłu terenowego oraz prywatnego rzemiosła, w szczególności — produkcji narzędzi i materiałów niezbędnych w gospodarstwie wiejskim dla celów produkcyjnych i gospodarstwa domowego, a zwłaszcza wozów, części do wozów, kół, uprzęży, grabi, różnych wyrobów z drzewa, naczyń glinianych, powrozów itp.

8. Dla usprawnienia handlu na wsi i polepszenia zaopatrzenia wsi w artykuły konsumcyjne należy:

a) poważnie zwiększyć przydziały dla wsi artykułów konsumcyjnych, uwzględniając w asortymencie potrzeby wsi i zmiany zapotrzebowania związane ze wzrostem stopy życiowej i wymaganiami konsumenta wiejskiego, w szczególności znacznie zwiększyć zaopatrzenie wsi w naczynia emaliowane i ocynkowane oraz zwrócić szczególną uwagę na jakość dostarczanych towarów,

b) celem zapobieżenia nadużyciom i kumoterstwu rozszerzyć i wzmocnić społeczną kontrolę przy wszystkich placówkach Gminnych Spółdzielni „Samopomoc Chłopska",

c) szczególną uwagę zwrócić na właściwą organizację punktów skupu, zwłaszcza punktów skupu mleka i żywca, usprawnić inspekcję mleczarską w celu wzmożenia walki z nadużyciami przy skupie mleka,

d) w roku 1954 przystąpić w szybkim tempie do rozbudowy sieci zakładów usługowych dla wsi i do zwiększenia działalności zakładów już istniejących. Liczba punktów usługowych spółdzielczych i rzemieślniczych, obsługujących wieś winna wzrosnąć z około 40 tys. w r. 1953 do około 60 tys. w r. 1955.

9. W celu uporządkowania spraw prawnych, dotyczących chłopskiej własności ziemi należy:

a) przyspieszyć wydanie dokumentów potwierdzających własność nabywców gruntów z tytułu reformy rolnej i osadnictwa,

b) uwłaszczyć dzierżawców gruntów Państwowego Funduszu Ziemi. Na życzenie zainteresowanych uznać za zakończone rozrachunki Funduszu Ziemi z repatriantami zza Bugu i traktować gospodarkę im przydzieloną jako ekwiwalent posiadanych przez nich poprzednio gospodarstw,

c) załatwić formalności, związane z własnością nabywców gruntów z parcelacji przedwojennej oraz z własnością chłopów pracujących, którzy nabywali grunty przed wejściem w życie ustawy o reformie rolnej i zwolnić ich z opłaty podatku od nabycia praw majątkowych, a dokonane z tego tytułu wpłaty — zaliczyć na poczet podatku gruntowego,

d) uznać za zakończoną weryfikację nadań oraz uchylić niewykonane orzeczenia weryfikacyjne władz z wyjątkiem wypadków nadużyć, dochodzonych w trybie administracyjnym,

e) zwrócić uwagę na ścisłe przestrzeganie praworządności w dziedzinie chłopskiej własności ziemi, w szczególności na przestrzeganie przepisów, dotyczących wymiany gruntów przy tworzeniu spółdzielni produkcyjnych.

10. Należy zobowiązać Ministerstwa: Rolnictwa, Skupu i Finansów, by opracowały i przedstawiły Prezydium Rządu projekty odpowiednich ustaw i rozporządzeń dla wcielenia w życie przedstawionych wyżej środków.

IV.

Zadania w dziedzinie dalszego rozwoju i umocnienia spółdzielni produkcyjnych

Słuszna linia Partii, zmierzająca do rozwijania zespołowych form gospodarki w rolnictwie, doprowadziła już do stworzenia poważnej liczby spółdzielni produkcyjnych, które mimo krótkiego okresu istnienia, wykazały w praktyce wyższość gospodarki socjalistycznej w rolnictwie nad gospodarką indywidualną.

Młody ruch spółdzielczości produkcyjnej w Polsce ma już za sobą poważne osiągnięcia. Spółdzielnie produkcyjne uzyskały plony zbóż przeciętnie o 18 proc. wyższe niż w gospodarce indywidualnej i znacznie rozwinęły hodowlę bydła, trzody chlewnej i owiec.

(Ciąg dalszy na stronie 5).

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

(ciąg dalszy ze str. 4)

W spółdzielniach, gospodarujących dłużej niż rok, obsada trzody chlewnej na 100 ha ziemi ornej, licząc łącznie z gospodarką przyzagrodową, jest już większa niż w gospodarstwach indywidualnych.

Towarowość produkcji w spółdzielniach jest znacznie wyższa niż w gospodarstwach indywidualnych.

Szeroka pomoc w dziedzinie mechanizacji, udzielana spółdzielniom przez Państwo Ludowe, powoduje, że praca w spółdzielniach stała się wydajniejsza i lżejsza niż w drobnej gospodarce chłopskiej.

Chłopi-spółdzielcy osiągają zazwyczaj już w pierwszym roku wyższe dochody niż w okresie, gdy gospodarowali indywidualnie. Jednocześnie korzystają oni w szerokim i rosnącym stopniu z urządzeń kulturalnych i socjalnych.

Spółdzielczość produkcyjna stała się już poważnym czynnikiem w życiu wsi polskiej, oddziaływującym na miliony chłopów pracujących — nie spółdzielców. W spółdzielniach produkcyjnych wyrosło wielu przodujących ludzi nowej wsi polskiej — mistrzów urodzaju i hodowli. Dobrze gospodarujące spółdzielnie swą pracą i wynikami zachęcają coraz większą liczbę chłopów małorolnych i średniorolnych do zespołowych form gospodarowania.

Przy niewątpliwych osiągnięciach młodego ruchu spółdzielczości produkcyjnej posiada on jeszcze szereg braków i niedociągnięć.

Ruch spółdzielczości produkcyjnej na terenach województw centralnych i wschodnich rozwija się powoli i pozostaje wyraźnie w tyle za innymi częściami kraju.

Istnieją jeszcze na terenie całego kraju spółdzielnie, które — wskutek odgradzania się od sąsiadujących z nimi małorolnych i średniorolnych chłopów i zasklepiania się we własnym szczupłym gronie — nie zdobywają nowych członków i gospodarują na małych obszarach ziemi. Nie pozwala im to na osiągnięcie wszystkich korzyści, które zapewnia gospodarka uspołeczniona.

Obok wielu przodujących spółdzielni produkcyjnych, które wyróżniają się dobrą organizacją pracy, osiągają piękne wyniki w produkcji roślinnej i hodowlanej, zapewniają swym członkom wysoką wartość dniówki obrachunkowej — istnieją jeszcze spółdzielnie, gospodarujące nieprawidłowo i nie osiągające należytych wyników.

Należy podkreślić niedostateczny jeszcze rozwój hodowli bydła rogatego, uprawy okopowych, zwłaszcza ziemniaków, oraz brak należytej troski o rozszerzenie upraw roślin pastewnych i wykorzystanie łąk i pastwisk.

Z oceny dotychczasowego rozwoju ruchu spółdzielczości produkcyjnej wynikają następujące podstawowe zadania:

— dalsze organizacyjno-ekonomiczne umocnienie spółdzielń produkcyjnych, tak aby stały się one przykładem i wzorem dla chłopów pracujących, by oddziaływały na nich i przekonywały ich o wyższości gospodarki zespołowej;

— zapewnienie dalszego nieustannego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej na terenie całego kraju na gruncie pełnej dobrowolności i w oparciu o rosnącą pomoc Państwa Ludowego.

Warunkiem ekonomiczno-organizacyjnego umocnienia spółdzielń produkcyjnych jest wszechstronny rozwój ich produkcji, pełne wykorzystanie pomocy technicznej POM, stosowanie przodujących zabiegów agrotechnicznych i zootechnicznych, wzmocnienie podstaw finansowych gospodarki spółdzielczej, racjonalna organizacja pracy, rozwijanie inicjatywy i aktywności chłopów-spółdzielców, pełne przestrzeganie zasad statutu i samorządu spółdzielczego.

1. Dla osiągnięcia wszechstronnego rozwoju produkcji rolniczej w spółdzielniach produkcyjnych należy:

a) zapewnić przede wszystkim szybszy rozwój hodowli, zwłaszcza bydła rogatego, zapewnić odpowiednią dla tej hodowli bazę paszową. Wymaga to:

— okazania pomocy spółdzielniom produkcyjnym w szybkiej budowie, już w pierwszym roku ich działalności, pomieszczeń gospodarczych, zwłaszcza obór i chlewni;

— udzielenia pomocy spółdzielniom produkcyjnym w nabyciu materiału hodowlanego dla gospodarki zespołowej;

— okazania członkom spółdzielni, nie posiadającym krów na działkach przyzagrodowych, pomocy w nabyciu krów lub jałówek;

— umożliwienia spółdzielniom produkcyjnym, w drodze pomocy kredytowej Państwa, zakupu bydła stanowiącego wkład inwentarzowy nowowstępujących członków z wypłatą należności już w pierwszym roku ich przystąpienia do spółdzielni;

— zwiększenia produkcji pasz, uprawy roślin pastewnych, zwłaszcza motylkowych i znacznego podniesienia wydajności łąk i pastwisk;

— założenia silosów w każdej spółdzielni produkcyjnej;

b) zwrócić szczególną uwagę na podniesienie plonów i rozszerzenie uprawy ziemniaków i roślin przemysłowych oraz na rozwój warzywnictwa i sadownictwa, zwłaszcza w rejonach ośrodków miejskich i wczasowych;

c) rozwijać w przodujących spółdzielniach produkcję nasion kwalifikowanych i hodowlę bydła zarodowego. Zakładać we wszystkich spółdzielniach produkcyjnych pola nasienne, aby umożliwić zaopatrzenie własne spółdzielni w nasiona oraz tworzyć fundusz wymienny nasion dla gospodarstw chłopów indywidualnych.

Spółdzielniom, obejmującym obszar ponad 500 ha, produkującym nasiona kwalifikowane lub hodującym bydło zarodowe, należy przydzielać agronomów lub zootechników, opłacanych z budżetu Państwa;

d) zwrócić szczególną uwagę na przestrzeganie w spółdzielniach produkcyjnych prawidłowego zmianowania upraw.

W spółdzielniach, gospodarujących na większych obszarach, wprowadzać przy pomocy rolniczych instytutów badawczych i służby agronomicznej Ministerstwa Rolnictwa urządzenia rolne i planowe płodozmiany oraz przystąpić do opracowania perspektywicznych planów wszechstronnego ich rozwoju. Spółdzielniom tym należy zapewnić szczególną pomoc w zakresie kadr fachowych, mechenizacji upraw i hodowli oraz stosowania nowoczesnej agrotechniki.

2. Dla organizacyjno-ekonomicznego umocnienia gospodarki spółdzielczej należy:

a) ściśle przestrzegać zasady materialnego zainteresowania członków spółdzielni w podnoszeniu wydajności pracy i osiąganiu wyższych wyników produkcyjnych. Wymaga to przede wszystkim powszechnego wprowadzenia norm dla każdego rodzaju roboty i ścisłego przestrzegania zasady opłaty według ilości i jakości wykonywanej pracy;

b) zapewnić należytą organizację pracy zespołowej w uprawie i hodowli. W tym celu należy w większych spółdzielniach tworzyć oddzielne brygady polowe i hodowlane, a w mniejszych spółdzielniach, w których nie jest celowe tworzenie odrębnych brygad hodowlanych, zapewnić powołanie wewnątrz brygady mieszanej — specjalnej grupy hodowlanej.

Wskazane jest także tworzenie wewnątrz brygad polowych ogniw dla wykonywania robót szczególnie pracochłonnych. Pomiędzy spółdzielniami i wewnątrz spółdzielni szeroko winno się rozwijać socjalistyczne współzawodnictwo pracy;

c) usprawnić gospodarkę finansową spółdzielni i działalność komisji rewizyjnej i ściśle przestrzegać podziału dochodu zgodnie ze statutem, a zwłaszcza wydzielania funduszów niepodzielnych i racjonalnego ich rozchodowania;

d) umocnić samorząd spółdzielczy. Wymaga to w szczególności zapewnienia aktywnego udziału członków w omawianiu i decydowaniu na ogólnych zebraniach najważniejszych spraw spółdzielni i przestrzegania statutowych uprawnień zarządu spółdzielni;

e) uporządkować przepisy o dostawach obowiązkowych dla spółdzielni produkcyjnych, przy zachowaniu przysługujących im ulg. Wymiar dostaw należnych od spółdzielni winien być ustalony w oparciu o odrębnie opracowane zasady, w sposób zapewniający zainteresowanie materialne spółdzielców w dalszym wzroście produkcji.

Obowiązkowe dostawy żywca, mleka i ziemniaków dla spółdzielni, zagospodarowujących odłogi lub też gospodarujących na gruntach Państwowego Funduszu Ziemi, na których nie mogą przejściowo prowadzić intensywnej gospodarki, winny być ograniczone wyłącznie do obszaru ziemi, wniesionego przez samych członków spółdzielni.

Należy umorzyć członkom spółdzielni produkcyjnych spłaty zadłużeń wobec Państwowego Funduszu Ziemi, a także innych zadłużeń z tytułu państwowej pomocy produkcyjnej, zaciągniętych w latach 1944—49, a przejętych przez Bank Rolny.

3. Dla dalszego prawidłowego rozwoju spółdzielczości produkcyjnej w oparciu o rosnącą techniczną i organizacyjną pomoc Państwa należy:

a) w pracy nad zakładaniem nowych spółdzielni zwrócić szczególną uwagę na właściwe polityczne, ekonomiczne i organizacyjne przygotowanie ich działalności. Oznacza to konieczność szerokiej pracy wyjaśniającej wśród całej gromady i dokładnego zapoznania członków spółdzielni z ich statutowymi prawami i obowiązkami;

b) dokładać starań, by spółdzielnia obejmowała dostateczną liczbę członków i wystarczająco wielki obszar ziemi;

c) zwrócić uwagę na planowe przygotowanie działalności gospodarczej nowozałożonej spółdzielni i zapewnić okazanie jej niezbędnej pomocy, zwłaszcza w szybkim rozwoju hodowli zespołowej.

4. Należy zapewnić zacieśnienie więzi członków spółdzielni produkcyjnych z gospodarującymi indywidualnie chłopami pracującymi przez aktywny udział spółdzielców w życiu politycznym, gospodarczym i kulturalnym całej gromady i we wspólnych pracach gromadzkich.

Spółdzielnie produkcyjne winny okazywać pomoc produkcyjną małorolnym i średniorolnym chłopom przez upowszechnianie doświadczeń agro- i zootechnicznych, dostawy nasion kwalifikowanych, dostawy przychówka zarodowego dla podniesienia hodowli w gospodarstwach indywidualnych itd.

V.

O usprawnieniu pracy Państwowych Ośrodków Maszynowych

Państwowe Ośrodki Maszynowe stanowią jedną z podstawowych dźwigni socjalistycznej przebudowy wsi i walki o wprowadzenie do naszego rolnictwa nowoczesnych metod uprawy roli. POM-y winny zapewniać obsługę techniczną spółdzielni produkcyjnych, pomagać im w stosowaniu przodujących metod agrotechniki i współdziałać w umacnianiu organizacyjnym, ekonomicznym i politycznym spółdzielni.

Państwowe Ośrodki Maszynowe posiadają już duże osiągnięcia w pracy. Liczba ich do końca roku osiągnie ponad 400. POM-y posiadają już 15,8 tys. traktorów przeliczeniowych i poważny park maszynowy. W POM-ach pracuje około 40 tys. pracowników.

POM-y przyczyniły się w znacznym stopniu do rozwoju i osiągnięć spółdzielczości produkcyjnej i stanowią już obecnie poważny czynnik mechanizacji polskiego rolnictwa.

Jednakże praca POM wykazuje jeszcze poważne braki i niedomagania.

POM-y często ograniczają swą działalność wyłącznie do technicznej obsługi spółdzielni produkcyjnych i nie okazują im dostatecznej pomocy, zwłaszcza w organizacji produkcji i opanowywaniu nowoczesnej, przodującej agrotechniki.

Jakość prac wykonywanych przez POM-y dla spółdzielni w wielu wypadkach jest jeszcze niska.

Stopień wykorzystania sprzętu technicznego POM — zwłaszcza traktorów, snopowiązałek, kopaczek — jest niedostateczny.

Dla wykonania przez POM-y w pełni ich doniosłych zadań, dla usunięcia występujących jeszcze w ich pracy braków i niedociągnięć należy:

1. Ściślej powiązać POM-y ze spółdzielniami, zwiększyć odpowiedzialność POM za wyniki produkcyjne obsługiwanych przez nie spółdzielni.

Praca agronomów POM powinna polegać przede wszystkim na okazywaniu bezpośredniej pomocy spółdzielniom w rozwoju ich produkcji rolniczej. Należy im powierzyć na stałe obsługę określonych spółdzielni, by mogli systematycznie wpływać na ich działalność produkcyjną.

Brygady traktorowe i traktorzyści winni być na stałe przydzielani do tych samych spółdzielni, co pozwoli na właściwe powiązanie ich pracy z pracą brygad spółdzielczych i umożliwi uzupełnienie systemu płac premiowaniem za wyniki produkcyjne spółdzielczości.

2. Podnieść jakość i terminowość pracy POM-ów.

Dla osiągnięcia tego celu niezbędne jest materialne zainteresowanie zarówno POM-u jak i jego pracowników jakością i terminowością wykonania prac polowych.

Należy przewidzieć zasadę premiowania pracowników POM w zależności od ilości i jakości wykonanych podstawowych robót rolnych oraz od wyników produkcyjnych obsługiwanych przez nich spółdzielni.

Konieczne jest usprawnienie systemu planowania, a w szczególności zerwania ze szkodliwą praktyką planowania różnych prac POM tylko w hektarach orki średniej oraz wprowadzenie norm na podstawowe roboty, wykonywane przez POM. Należy bezwzględnie zlikwidować zjawisko nadmiernego wykonywania prac transportowych kosztem prac polowych.

Należy konsekwentnie stosować kary umowne w wypadku niewykonania lub nieterminowego wykonania — prac przewidzianych w umowie między spółdzielnią a POM.

3. Usunąć źródła częstych przestojów, wzmóc walkę o pełne wykorzystanie sprzętu technicznego POM.

Decydujące znaczenie dla osiągnięcia tego celu ma podniesienie jakości remontu maszyn i usprawnienie obsługi technicznej sprzętu, zwłaszcza w okresie wytężonych robót polnych, zaostrzenie walki z wypadkami niedbałego obchodzenia się z maszynami.

Wymaga to szerszego uwzględnienia w planach inwestycyjnych POM budowy warsztatów i pomieszczeń na maszyny i narzędzia, wyposażenia POM w warsztaty ruchome, systematycznego podnoszenia kwalifikacji pracowników POM.

Konieczne jest skierowanie z przemysłu do POM odpowiedniej ilości kwalifikowanych robotników warsztatowych oraz personelu inżynieryjno-technicznego.

4. Dla polepszenia warunków pracy i stabilizacji załóg POM niezbędne jest zwiększenie troski o warunki bytowe i socjalne pracowników, wzmożenie budownictwa socjalnego i mieszkaniowego, szczególnie budownictwa mieszkań dla wysokokwalifikowanych specjalistów, zapewnienie odpowiednich warunków wyżywienia i zakwaterowania traktorzystom pracującym w polu.

VI.

Zadania w dziedzinie rozwoju Państwowych Gospodarstw Rolnych

Państwowe gospodarstwa rolne osiągnęły znaczne wyniki w rozwoju produkcji.

Zbiory zbóż wzrastały znacznie szybciej niż w gospodarce indywidualnej. Zbiory buraków cukrowych wzrosły w 1953 r. w porównaniu z 1949 r. o 83 proc. W tym samym okresie pogłowie świń wzrosło przeszło czterokrotnie i osiągnęło ponad 900 tys. sztuk. Pogłowie bydła wzrosło 2,4 raza i osiągnęło prawie 450 tys. sztuk.

Dzięki poważnemu wyposażeniu w traktory i maszyny rolnicze, PGR osiągnęły już w zasadzie niemal pełną mechanizację orki, kultywatorowania, bronowania, sprzętu zbóż i ziemniaków. Wzrasta udział kombajnów w sprzęcie zbóż.

Mimo tych niewątpliwych osiągnięć, pracy PGR nie można uznać za zadowalającą. PGR-y nie wykorzystują posiadanych możliwości dla wzrostu produkcji. Zbyt powolny jest wzrost plonów i wydajności produkcji zwierzęcej. Obok przodujących zespołów, posiadających wielostronnie rozwiniętą gospodarkę i osiągających wysokie plony, istnieje znaczna liczba gospodarstw, których produkcja znajduje się jeszcze na niskim poziomie.

Znaczna liczba zespołów PGR nie wykonuje państwowych planów w zakresie produkcji i dostaw. W wielu zespołach poziom agrotechniki i zootechniki jest jeszcze niski, a prace wykonywane są w nieodpowiednich terminach. Szczególne zaniedbania mają miejsce w uprawie i sprzęcie okopowych. Bardzo wiele zaniedbań istnieje na odcinku hodowli.

Park traktorowy i maszynowy nie jest dostatecznie wykorzystany, a nadzór techniczny i konserwacja sprzętu nie znajdują się jeszcze na należytym poziomie.

Niski poziom organizacji pracy i rozpowszechnione w wielu gospodarstwach fakty marnotrawstwa powodują nadmiernie wysokie koszty własne produkcji.

Przezwyciężenie tych braków stanowi niezbędny warunek realizacji trudnych zadań, jakie PGR mają obecnie do wykonania.

Przed PGR stoją zadania podniesienia produkcji roślinnej i zwierzęcej przez intensyfikację gospodarki wzrost plonów i podniesienie produktywności zwierząt.

W r. 1955 w PGR zbiory zbóż powinny być o 150—170 tys. ton wyższe niż w r. 1952. W ciągu najbliższych dwóch lat plony buraków cukrowych i ziemniaków powinny wzrosnąć o 15—20 proc. Stan pogłowia bydła na koniec 1955 r. powinien wzrosnąć w stosunku do 1953 r. o 30—35 proc., a trzody chlewnej o około 20 proc.

Szczególnie ważnym zadaniem państwowych gospodarstw rolnych jest rozwijanie hodowli zwierząt zarodowych i produkcji nasion kwalifikowanych, zwłaszcza dla zaopatrzenia spółdzielni produkcyjnych i gospodarki indywidualnej.

Dla wykonania tych zadań i stworzenia warunków dalszego stałego rozwoju PGR należy:

1. Usprawnić organizację PGR — przede wszystkim przez przybliżenie kierownictwa do produkcji i przestrzeganie zasad jednoosobowej odpowiedzialności kierownika za całokształt wyników działalności gospodarczej kierowanej przez niego jednostki.

Zerwać ze szkodliwym funkcjonalizmem w kierownictwie PGR przez stworzenie terenowych zarządów centralnych, odpowiedzialnych za kompleksowe kierownictwo całości produkcji podległych przedsiębiorstw.

2. Osiągnąć stabilizację załóg przez poprawę warunków bytowych i kulturalnych robotników stałych i sezonowych oraz podniesienie ich kwalifikacji. W szczególności zwrócić uwagę na poprawę warunków mieszkaniowych pracowników PGR i w tym celu znacznie zwiększyć remonty budynków mieszkalnych i rozszerzyć budownictwo mieszkaniowe.

W roku 1954 należy wybudować 16,7 tys. izb. a ponadto pomieszczenia mieszkalne dla 9 tys. robotników sezonowych. W roku 1955 należy osiągnąć dalszą poprawę warunków mieszkaniowych w PGR. W pełni wykorzystać środki na budownictwo socjalne, zwłaszcza rozszerzyć sieć żłobków i przedszkoli, co umożliwi zwiększenie udziału członków rodzin pracowników w produkcji PGR. Na szeroką skalę podjąć doszkalanie fachowe pracowników.

3. W nakładach inwestycyjnych szeroko uwzględnić budownictwo gospodarcze, melioracje i elektryfikację, budownictwo mieszkaniowe dla pracowników stałych i sezonowych, a także mechanizację robót, zwłaszcza pracochłonnych.

Należy zwiększyć zaopatrzenie PGR w maszyny rolnicze, jak sadzarki do ziemniaków, rozrzutniki obornika, kombainy zbożowe, kopaczki traktorowe, młócarnie o większej wydajności, czyszczalnie oraz urządzenia służące do mechanizacji hodowli, jak samoczynne poidła, kolejki do transportu w oborach i chlewniach, a także poważnie zwiększyć zaopatrzenie PGR w samochody ciężarowe. Jednocześnie należy bardziej równomiernie rozmieścić sprzęt i maszyny w poszczególnych gospodarstwach i zespołach.

4. Podnieść wydajność traktorów i maszyn przez usprawnienie organizacji pracy, upowszechnienie agregatowania maszyn i właściwą konserwację i remonty sprzętu.

Należy podnieść wydajność na traktor przeliczeniowy w 1955 roku do 350 ha orki średniej, wydajność na kombajn do 260 ha.

(ciąg dalszy na str. 6)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

(ciąg dalszy ze str. 5)

W większym stopniu zaopatrzyć warsztaty PGR w maszyny i narzędzia, rozbudować sieć warsztatów, stworzyć warsztaty ruchome, zapewnić dopływ kwalifikowanego personelu warsztatowego, m. in. przez zwerbowanie pewnej liczby fachowców z przemysłu.

5. Podnieść poziom organizacji pracy. Wymaga to przede wszystkim umocnienia brygad polowych i hodowlanych oraz ścisłego przestrzegania zasady opłaty za pracę na podstawie norm i przydzielania na stałe brygadom określonych odcinków pracy, aby wzmóc w ten sposób odpowiedzialność i zainteresowanie materialne brygadzistów i pracowników brygad w osiąganiu wyższych wyników pracy.

W brygadach zatrudnionych przy uprawach roślin przemysłowych należy wprowadzać podział na ogniwa. Ogromne znaczenie dla wypełnienia zadań stojących przed PGR ma rozwój szerokiego współzawodnictwa pracy między brygadami, ogniwami i poszczególnymi pracownikami.

6. Powszechnie stosować osiągnięcia nauki rolniczej, zwiększać mechanizację, w szczególności szerzej mechanizować pracę w dziedzinie hodowli i roboty pomocniczej.

Należy doprowadzić do zasadniczego przełomu w jakości i terminowości robót rolnych, upowszechniając najlepsze doświadczenia przodujących gospodarstw i przodowników pracy.

7. Osiągnąć znaczne obniżenie nadmiernych kosztów własnych w PGR i na tej podstawie zapewnić znaczną poprawę ich rentowności. Wzmóc walkę z marnotrawstwem, kradzieżami i niedbalstwem.

Doskonaląc metody pracy, szybko opanowując nową technikę i rozszerzając stosowanie zdobyczy nauk rolniczych, państwowe gospodarstwa rolne staną się ważnym czynnikiem rozwoju całego rolnictwa.

VII.

Zadania w dziedzinie podniesienia poziomu kierowania rozwojem rolnictwa

Wykonanie poważnych i trudnych zadań w dziedzinie szybkiego rozwoju rolnictwa wymaga przede wszystkim podniesienia poziomu i zasadniczych zmian w stylu i metodach pracy organów państwowych odpowiedzialnych za kierowanie rolnictwem.

Poziom pracy organów kierujących rozwojem produkcji rolniczej nie odpowiada zadaniom stojącym przed rolnictwem. Kierownictwo produkcją rolniczą jest mało konkretne, a organy kierujące są często oderwane od gromad, spółdzielni produkcyjnych i gospodarstw państwowych i nie są wskutek tego w stanie udzielać im dostatecznej pomocy. Dotyczy to zarówno Ministerstwa Rolnictwa, Ministerstwa PGR, jak i prezydiów wojewódzkich i powiatowych rad narodowych, podległej im służby rolnej oraz aparatu POM.

Organy służby rolnej nie zawsze orientują się w konkretnych zagadnieniach produkcji rolniczej na danym terenie. Kadry służby rolnej są ilościowo niedostateczne, a poziom ich kwalifikacji jest na ogół niewystarczający. Szczególnie ostry brak wykwalifikowanych kadr występuje w powiatowych organach służby rolnej oraz POM-ach. Jednocześnie wielu specjalistów z zakresu rolnictwa pracuje poza swoim właściwym zawodem.

Mimo niedostatecznej ilości kadr, nie są one wykorzystywane w należyty sposób. Pracowników służby rolnej odrywa się często od ich właściwych funkcji i kieruje do różnych zajęć nie związanych bezpośrednio z ich zadaniami.

Ponadto kadry te są nadmiernie obciążone pracą papierkową, co wynika w dużej mierze z istniejących przerostów w sprawozdawczości.

Niezbędne jest osiągnięcie w szybkim czasie zasadniczej poprawy poziomu pracy organów państwowych kierujących rolnictwem, a w szczególności przybliżenie kierownictwa do produkcji, nadanie mu bardziej konkretnego i operatywnego charakteru. Wymaga to dokonania zasadniczych zmian w metodach pracy państwowych organów kierujących rozwojem rolnictwa.

1. Dla zasilenia państwowej służby rolnej, POM i PGR kadrami specjalistów należy:

a) kierować absolwentów uczelni i szkół rolniczych przede wszystkim do terenowej służby rolnej, do POM i PGR,

b) zapewnić przesunięcie specjalistów rolnych ze średnim i wyższym wykształceniem z resortów pozarolniczych, zwłaszcza z organizacji handlowych i skupu do podstawowych ogniw służby rolnej — przesunięcia te winny również objąć organizatorów-praktyków o dużym doświadczeniu, — zwrócić należy przy tym szczególną uwagę na kierowanie specjalistów-agronomów, zootechników i mechanizatorów rolnictwa z wykształceniem średnim i wyższym — do bezpośredniej działalności produkcyjnej w POM i w zespołach PGR oraz do tych ogniw służby rolnej, które działają bezpośrednio w gminach i gromadach,

c) wzmocnić obsadę wydziałów rolnictwa przy prezydiach powiatowych rad narodowych, kierując do pracy w tych działach specjalistów i doświadczonych organizatorów,

d) zapewnić w aparacie służby rolnej właściwą obsadę stanowisk powiatowych instruktorów rolnych, kierując tam wykwalifikowanych i zdolnych pracowników i zapewniając im równocześnie odpowiednie warunki pracy i płacy,

e) zorganizować przy wyższych uczelniach kursy podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie agrotechnicznym, zootechnicznym i mechanizacji rolnictwa. Kursy te winny objąć doświadczonych praktyków rolnictwa, nie posiadających wykształcenia wyższego. Zobowiązać Ministerstwo Rolnictwa i Ministerstwo PGR do organizacji dokształcania pracowników na stanowiskach, wymagających kwalifikacji techników w drodze kursów kilkumiesięcznych z oderwaniem od produkcji oraz rozwinąć szkolenie zaoczne, połączone z systemem seminaryjnym.

2. Dla wzmocnienia kadr technicznych w POM i PGR należy:

a) zwrócić szczególną uwagę na szybkie wzmocnienie obsady warsztatów remontowych, stanowisk starszych mechaników POM, mechaników PGR, brygadzistów POM i skierować do tej pracy, na podstawie odpowiedniej kampanii wyjaśniającej — kwalifikowanych, zdolnych pracowników z innych gałęzi gospodarki narodowej. Pracownikom, skierowanym do rolnictwa należy zapewnić odpowiednie warunki materialne i bytowe;

b) zorganizować co najmniej 6-miesięczne kursy dla szkolenia traktorzystów i brygadzistów, dotychczasowy bowiem system szkolenia traktorzystów i brygadzistów w POM-ach, a także w PGR-ach na kilkutygodniowych kursach nie zapewnia możliwości osiągnięcia przez nich odpowiedniego poziomu kwalifikacji zawodowych.

3. W celu stworzenia warunków dla stabilizacji kadr specjalistów w służbie rolnej, w POM i PGR oraz należytych bodźców do walki o wzrost produkcji rolnej, należy:

— zapewnić zmianę systemu płac, uwzględniając m. inn. dodatki za wysługę lat i wykształcenie;

— udostępnić specjalistom kredyty na budownictwo indywidualne i hodowlę na przydzielonych im działkach rolniczych.

4. W celu wzmocnienia kierownictwa produkcją rolniczą należy:

a) zerwać ze szkodliwym funkcjonalizmem, polegającym na tym, że sprawami produkcji rolnej zajmują się tylko wydziały rolnictwa rad narodowych. Kierownictwo całokształtem spraw rolnictwa winny sprawować prezydia rad narodowych, które ponoszą pełną odpowiedzialność za rozwój produkcji rolnej na podległym im terenie;

b) przekształcić Wydziały Rolnictwa i Leśnictwa Wojewódzkich Rad Narodowych w Wojewódzkie Zarządy Rolnictwa, celem stworzenia przy prezydiach rad narodowych odpowiednio kwalifikowanych i operatywnych organów do bezpośredniego kierownictwa produkcją rolniczą. Zarządom tym należy nadać większe uprawnienia i samodzielność. W powiatach, w których sektor socjalistyczny przeważa już w rolnictwie, należy także przekształcać Wydziały Rolnictwa i Leśnictwa Powiatowych Rad Narodowych w Powiatowe Zarządy Rolnictwa;

c) bliżej powiązać prace służby rolnej z terenem i oprzeć jej działalność o aktyw gromadzki, obejmujący przodowników i nowatorów rolnictwa. Zerwać radykalnie ze szkodliwą praktyką odrywania służby rolnej od jej właściwych zadań;

d) zlikwidować przerost sprawozdawczości i jednocześnie zerwać z mechanicznymi metodami planowania rolnictwa, nie uwzględniającymi konkretnych warunków terenu.

5. Jednym z najważniejszych zadań Ministerstw Rolnictwa i PGR jest rozszerzanie zasięgu propagandy rolniczej, podnoszenie jej poziomu. W tym celu należy rozszerzyć działalność odczytowo-pogadankową na wsi, sieć kursów upowszechnienia wiedzy rolniczej, wzmóc propagandę poglądową przez zakładanie poletek pokazowych, organizowanie wystaw rolniczych, pokazów itp., rozszerzać działalność wydawniczą, zwłaszcza wydawanie afiszy i ulotek o konkretnych środkach i metodach walki o wyższe plony i rozwój hodowli.

6. Prawidłowe kierowanie rolnictwem wymaga oparcia się na wynikach nauki rolniczej oraz ściślejszego powiązania nauki z praktyką.

Ministerstwo Rolnictwa winno zapewnić koordynację działalności instytutów naukowo-badawczych rolnictwa i dbać, by tematyka prac tych instytutów odpowiadała przede wszystkim praktycznym potrzebom rolnictwa.

Podstawowym zadaniem instytutów naukowo-badawczych rolnictwa winno stać się, obok podnoszenia poziomu prac teoretycznych, szybkie przenoszenie do praktyki rolnej w Polsce osiągnięć nauki radzieckiej i osiągnięć własnych.

W celu nadania właściwego kierunku pracom instytutów naukowo-badawczych należy przystąpić do prac przygotowawczych dla powołania centralnej naukowej instytucji rolniczej.

VIII.

Zadania organizacji partyjnych w walce o wzrost produkcji rolniczej

Osiągnięcie nakreślonych zadań umocnienia sojuszu robotniczo-chłopskiego i szybszego, wszechstronnego rozwoju rolnictwa wymaga zmiany w stylu i metodach pracy partii na wsi, znacznego podniesienia poziomu pracy politycznej i organizacyjnej wśród mas pracujących chłopów, przezwyciężenia pokutujących jeszcze w niektórych ogniwach partyjnych błędnych koncepcji wynikających z niedoceniania możliwości wzrostu produkcji gospodarstw indywidualnych i z niewłaściwego rozumienia sojuszu robotniczo-chłopskiego. Wymaga to również usunięcia poważnych braków, a w wielu wypadkach i wypaczeń, jakie ujawniły się w praktycznej działalności terenowych instancji i organizacji partyjnych.

Podstawowymi brakami w dotychczasowej pracy masowo-politycznej były: niedostateczne wiązanie zadań politycznych z zadaniami walki o wzrost produkcji rolniczej, jednostronne odrywanie zadań walki o rozwój spółdzielczości produkcyjnej od wysiłków w kierunku podnoszenia produkcji i wzrostu dochodowości w gospodarstwach drobnotowarowych, od walki o lepsze zaspokajanie materialnych i kulturalnych potrzeb wsi.

Nie zawsze dostateczna była troska o obronę interesów chłopów małorolnych, najbardziej narażonych na kułacki wyzysk.

Z niedocenianiem zagadnienia kierowania walką o rozwój rolnictwa wiązała się słabość pracy partyjno-organizacyjnej na wsi, a zwłaszcza słabość kierowania tą pracą ze strony instancji powiatowych i gminnych.

Jednym z wyrazów tej słabości była kampanijność w realizacji najważniejszych zadań politycznych i gospodarczych na wsi. Komitety wojewódzkie i powiatowe nie kierowały na co dzień walką o wykonanie podstawowych zadań gospodarczych na wsi, pozostawiając te sprawy swym wydziałom rolnym, nie troszcząc się jednocześnie o właściwe zasilanie ich kadrami.

Dalszym poważnym brakiem pracy partyjno-organizacyjnej była niedostateczna pomoc i opieka ze strony KP nad komitetami gminnymi i podstawowymi organizacjami w gromadach, spółdzielniach produkcyjnych, POM-ach i PGR-ach. Wskutek tego KW i KP odrywały się od terenu, nie wnikały głęboko i szczegółowo w warunki rozwijającej się na wsi walki klasowej, w konkretne sprawy, trudności i bolączki wsi, nie poczuwały się do odpowiedzialności za stan i rozwój produkcji rolniczej i stan jej zaopatrzenia na swoim terenie. Prowadziło to do osłabienia kierownictwa i pomocy dla masowych organizacji, a także — co jest szczególnie ważne — dla prezydiów rad narodowych; znalazło to wyraz przede wszystkim w słabości pracy powiatowych i gminnych rad narodowych.

W celu szybkiego podniesienia pracy masowo-politycznej i partyjno-organizacyjnej na wsi należy:

1. Skupić uwagę terenowych instancji i organizacji partyjnych przede wszystkim na zadaniach walki o szybszy rozwój rolnictwa przez zacieśnianie sojuszu robotniczo-chłopskiego, rozwijanie wszystkich form spójni gospodarczej i mobilizację inicjatywy produkcyjnej chłopów małorolnych i średniorolnych, spółdzielni produkcyjnych, pracowników w PGR-ach i POM-ach.

Dla skutecznego kierowania wysiłkiem mas chłopskich i pracowników POM i PGR w walce o postęp produkcji rolniczej, o lepsze zaspokajanie materialnych i kulturalnych potrzeb mas pracujących wsi, o pełne wykonanie obowiązków wobec Państwa Ludowego, należy wzbogacić formy i metody partyjnej agitacji i propagandy, znacznie rozszerzyć sieć agitatorów partyjnych i bezpartyjnych, w audycjach radia i w prasie omawiać szerzej, bardziej konkretnie i bardziej żywo problemy produkcji rolniczej, popularyzować przodujące metody i wyniki pracy mistrzów urodzajów i hodowli, aktywizować korespondentów rolnych.

Aktyw partyjny, obok ciągłego podnoszenia poziomu polityczno-ideologicznego, winien uzbroić się w znajomość podstawowych zagadnień rolnictwa, ekonomiki rolnictwa i agrotechniki z uwzględnieniem warunków swego terenu. Pozwoli to instancjom partyjnym konkretnie i bardziej wnikliwie kierować pracą organizacji partyjnych, działalnością członków partii w radach narodowych i w organizacjach masowych na wsi.

2. Realizować wypróbowaną leninowską politykę sojuszu robotników i chłopów: silniej oprzeć się o biedotę, wytrwale zacieśniać sojusz ze średniakiem, konsekwentnie ograniczać i izolować kułaka.

Wymaga to usunięcia braków w pracy partyjnej, wynikających z niedostatecznej troski o rozwój wydajności i dochodowości gospodarki chłopów małorolnych, o skuteczną ich obronę przed wyzyskiem kułackim, o pobudzenie ich aktywności politycznej i produkcyjnej.

W szczególności należy dbać o właściwą organizację pomocy sąsiedzkiej i pracy GOM dla chłopów średniorolnych i małorolnych, zwłaszcza nie posiadających koni oraz przestrzegać, by środki przeznaczone przez Państwo Ludowe na pomoc dla chłopów średniorolnych i małorolnych, wykorzystywane były zgodnie z ich przeznaczeniem.

Ugruntować wśród chłopów średniorolnych przeświadczenie, że wielostronny rozwój ich gospodarki, w szczególności rozwój hodowli, zapewni im szybszy wzrost dochodów i przyczyni się równocześnie do wzrostu całej gospodarki narodowej.

Wspólnie z bezpartyjnymi chłopami pracującymi, organizacje partyjne powinny ustalać konkretne sposoby i środki wykorzystania rezerw produkcyjnych danej gromady i gminy.

Prawidłowe wykonanie tych zadań wymaga nieustannej czujności dla paraliżowania działań kułaka, zmierzających do poderwania zaufania chłopów pracujących do władzy ludowej.

Organizacje partyjne na wsi powinny przypilnować, aby realizowane były ściśle przepisy i zarządzenia władzy ludowej, zmierzające do ograniczenia kułackiego wyzysku i pełnego wykonywania przez kułaków obowiązków wobec Państwa winny zwalczać pobłażliwość wobec kułackich wichrzeń, a zarazem przeciwdziałać łamaniu praworządności ludowej wobec gospodarstw kułackich.

3. Nieustannie wzmagać aktywność i hart organizacji partyjnych w walce o dalszy rozwój spółdzielczości produkcyjnej oraz umocnienie istniejących spółdzielni, torując w ten sposób drogę do socjalistycznej przebudowy wsi. Zabezpieczać ściślejszą więź polityczną, gospodarczą i kulturalną między załogami POM-ów i PGR-ów a spółdzielniami produkcyjnymi działającymi w ich zasięgu.

Wzmocnić kierownictwo i opiekę komitetów powiatowych nad wydziałami politycznymi POM.

Pogłębić łączność między spółdzielnią produkcyjną a małorolnymi i średniorolnymi chłopami w gromadzie, przełamując istniejące gdzieniegdzie szkodliwe tendencje do izolowania się spółdzielców od reszty wsi.

4. Usprawnić metody kierowania organizacjami partyjnymi na wsi. Wymaga to: zerwania z metodami doraźnego, kampanijnego kierowania podstawowymi organizacjami partyjnymi, ustalenia systematycznych i stałych form pomocy dla organizacji partyjnych na wsi, opartych o rzeczywistą znajomość warunków danego terenu, ustalenia odpowiedzialności poszczególnych członków instancji partyjnych i pracowników politycznych aparatu KP za pracę partyjną w określonych gminach, gromadach i PGR; wydzielenia najbardziej odpowiedzialnych i doświadczonych pracowników dla kierowania pracą partyjno-polityczną POM, ich wydziałów politycznych i obsługiwanych przez nie spółdzielni produkcyjnych.

Aktywiści ci winni stale i systematycznie pomagać organizacjom partyjnym w przygotowaniu zebrań partyjnych, uczestniczyć w zebraniach, czuwać nad przestrzeganiem demokracji wewnątrz-partyjnej, rozwijaniem krytyki i samokrytyki, przydziałem zadań partyjnych członkom i kandydatom partii oraz wskazywać im konkretne metody mobilizowania mas do wykonania zadań rozwoju rolnictwa.

Główna uwaga KP winna być zwrócona na podniesienie poziomu politycznego organizacji partyjnej na wsi, uczynienie z niej przodującej siły w gromadzie, spółdzielni produkcyjnej i PGR, wychowanie członków i kandydatów partii, by swą postawą w pracy zawodowej i społecznej służyli przykładem szerokim rzeszom bezpartyjnych.

W oparciu o linię polityczną partii na wsi należy wzmacniać istniejące organizacje partyjne w gromadach i budować nowe organizacje gromadzkie, dążąc systematycznie do likwidowania „białych plam".

5. Zapewnić właściwe metody kierowania radami narodowymi.

Wymaga to podniesienia kierowniczej roli i odpowiedzialności rad narodowych za bezpośrednie wykonanie uchwał Partii i Rządu, zwłaszcza w dziedzinie podnoszenia produkcji rolniczej, usprawnienia zaopatrzenia wsi, rozwoju przemysłu terenowego i przedsiębiorstw usługowych.

Dla spełnienia tych zadań niezbędne jest, by rady narodowe wnikliwie reagowały na wszystkie potrzeby i bolączki ludności pracującej, śmiało rozwijały inicjatywę i kontrolę społeczną w gromadzie i gminie. Zapewni to skupienie wokół rad narodowych szerokiego bezpartyjnego aktywu chłopskiego, zacieśni ich więź z masami, ożywi działalność komisji rad, podniesie autorytet rad narodowych jako terenowych organów władzy ludowej.

Należy przezwyciężyć istniejące w niektórych instancjach partyjnych tendencje do komenderowania aparatem rad narodowych oraz do zastępowania prezydiów rad w ich działalności.

6. Pogłębić więź Partii z masami pracującymi wsi przez znaczne rozszerzenie działalności masowych organizacji społecznych i skierowanie ich uwagi na zadania walki o rozwój rolnictwa w gospodarce indywidualnej, spółdzielniach produkcyjnych i PGR.

Terenowe instancje i organizacje partyjne winny:

a) zwrócić szczególną uwagę na zwiększenie roli organizacji ZMP na wsi w walce o rozwój rolnictwa. Młodzież ZMP-owska winna jak najbardziej czynnie uczestniczyć w wprowadzaniu nowych przodujących metod pracy w rolnictwie.

Należy zapewnić szeroki udział młodzieży wiejskiej w podnoszeniu wszystkich dziedzin produkcji rolniczej w gromadzie oraz w

(ciąg dalszy na str. 7)

Tezy do dyskusji przed II Zjazdem PZPR

przyjęte przez IX Plenum KC PZPR

(dokończenie ze str. 6)

ożywieniu jej życia społecznego i kulturalnego;

b) ożywić pracę wśród wiejskich kobiet pracujących, którym przypadają poważne zadania w walce o wzrost produkcji rolniczej, zwłaszcza w dziedzinie hodowli.

W tym celu należy m. in. wzmóc opiekę nad kołami gospodyń wiejskich oraz nad działalnością Związków Zawodowych wśród kobiet — pracownic i członków rodzin pracowników PGR, śmielej wysuwać kobiety do prac w radach narodowych i w ich komisjach, do kontroli społecznej sklepów, gminnych spółdzielni „Samopomocy Chłopskiej" i punktów skupu produktów hodowlanych, pobudzać inicjatywę społeczną i aktywność produkcyjną kobiet w spółdzielniach produkcyjnych;

c) zapewnić ożywienie działalności Związku Samopomocy Chłopskiej. Zadaniem kół ZSCh winno być prowadzenie pracy uświadamiającej i propagandowej w zakresie upowszechnienia przodujących osiągnięć i doświadczeń w rolnictwie, organizowanie kół hodowców plantatorów roślin przemysłowych itp.

Koła ZSCh powinny również współdziałać w organizowaniu wystaw rolniczych i konkursów hodowlanych, rozwijać współzawodnictwo o wzrost produkcji w gromadzie i między gromadami;

d) zapewnić ścisłe przestrzeganie zasad samorządu spółdzielczego w spółdzielniach produkcyjnych i w gminnych spółdzielniach SCh, aktywny udział członków spółdzielni w zarządzaniu i w kontroli jej działalności, sprawne działanie komitetów członkowskich przy sklepach GS i na punktach skupu;

e) znacznie zwiększyć udział Związków Zawodowych w walce o rozwój rolnictwa uspołecznionego, rozwijać szerzej i pogłębiać formy ruchu łączności ze wsią.

Organizacje związkowe w PGR ach i POM-ach winny kierować masowym socjalistycznym współzawodnictwem pracy, troszczyć się o polepszenie warunków bytowych załóg, o pełne wykorzystanie funduszów przeznaczonych na cele socjalne i kulturalne, prowadzić szeroką działalność kulturalno-oświatową.

Organizacje związkowe w zakładach przemysłowych, budownictwie itp. winny zwrócić szczególną uwagę na prace wśród robotników dojeżdżających ze wsi i zapewnić ich aktywny udział w walce o podnoszenie produkcji rolnej;

f) rozwinąć pracę partyjną wśród coraz liczniejszej na wsi warstwy inteligencji.

Nauczyciele, pracownicy służby zdrowia, agronomowie, zootechnicy, mechanizatorzy i pracownicy instytucji kulturalnych powinni odegrać poważną rolę w walce o wzrost produkcji rolniczej i o socjalistyczną przebudowę wsi

Wymaga to otoczenia opieką inteligencji wiejskiej, troski o podniesienie jej poziomu ideologicznego i zapewnienie jej odpowiednich warunków dla coraz wydajniejszej pracy, przysłuchiwania się jej uwagom i wnioskom, wysuwania i aktywizowania inteligencji wiejskiej w pracy społecznej.

7. Zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie ścisłej współpracy organizacji partyjnych na wsi z terenowymi organizacjami Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego. Posiada to duże znaczenie dla wzrostu aktywności chłopów pracujących.

W pracy nad podniesieniem produkcji rolniczej, członkowie Partii winni wszędzie, gdzie istnieją organizacje ZSL, uzgadniać z nimi metody i sposoby działania, przyciągać ZSL-owców do jak najczynnniejszego udziału w walce o rozwój rolnictwa.

8. Organizacje partyjne na wsi, realizując linię polityczną i politykę gospodarczą Partii i Rządu, mobilizując najszersze rzesze bezpartyjnych do walki o wykonanie postawionych przez Partię zadań, staną się rzeczywistą awangardą wielkiego ruchu milionów pracujących chłopów i robotników rolnych, walczących o rozwój produkcji rolniczej jako podstawowego czynnika przyspieszenia wzrostu stopy życiowej ludzi pracy na wsi i w mieście.

Czyn Październikowy górników

przynosi Państwu dodatkowe tony węgla

Rada Bezpieczeństwa dyskutuje nad kwestią mianowania gubernatora Triestu

NOWY JORK (PAP). W dniu 2 bm. Rada Bezpieczeństwa wznowiła dyskusję nad kwestią mianowania gubernatora wolnego obszaru Triestu, wniesioną na porządek dzienny obrad przez Związek Radziecki. Omawianie tej sprawy było już odroczone pod naciskiem mocarstw zachodnich o 13 dni. W poniedziałek delegat Grecji Kiru zaproponował, by znowu odroczyć dyskusję do 23 listopada pod tym pretekstem, że tymczasem strony będą rzekomo mogły znaleźć lepsze rozwiązanie problemu.

Przedstawiciel ZSRR A. Wyszyński wypowiedział się przeciwko propozycji delegata greckiego. Oświadczył on, że najlepszym rozwiązaniem problemu Triestu byłoby wcielenie w życie włoskiego traktatu pokojowego. Dyskusja trwa.

Górnicy Chanas, Czupryn i Ruszer uzyskują ponad 500 proc. normy

Z kopalń woj. stalinogrodzkiego napływają meldunki o wysokich osiągnięciach produkcyjnych uzyskiwanych przez górników realizujących zwycięsko zobowiązania podjęte dla uczczenia 36 rocznicy Wielkiej Październikowej Rewolucji Socjalistycznej. Walka o tytuł najlepszego w Czynie Październikowym, w której bierze udział 27 tysięcy górników zatrudnionych bezpośrednio w przodkach węglowych, przynosi państwu wiele dodatkowych ton węgla.

Wśród współzawodniczących o tytuł najlepszego w Czynie Październikowym górników, poważnymi osiągnięciami wyróżniają się chodnikowcy kopalni „Sosnica" Stanisław Czupryn i Grzegorz Chanas.

Walcząc o tytuł najlepszego w czynie październikowym, kilkakrotnie osiągnął Chanas rzadko notowany w przemyśle węglowym wynik ponad 500 proc. normy.

Stanisław Czupryn, który dzięki realizacji zobowiązań październikowych, dołączył się do przodujących w kopalni rębaczy, uzyskuje również wysokie przekroczenia normy. Podobnie jak Chanas osiągnął on niejednokrotnie ponad 500 proc. Przeciętna jego wyników w Czynie Październikowym wynosi ponad 400 proc. normy.

Poważne osiągnięcia uzyskuje również w realizacji zobowiązań młody przodownik pracy kopalni „Zabrze-Wschód" trzykrotny zdobywca tytułu najlepszego w zawodzie, odznaczony złotym i brązowym krzyżem zasługi oraz srebrną i złotą odznaką przodownika pracy — Czesław Ruszer. Pracując na chodniku węglowo-kamiennym, wraz ze swym ładowaczem Józefem Wdowiakiem, przed kilku dniami uzyskał nie notowany w przemyśle węglowym wynik 560 proc. normy na chodniku.

Do przodujących w Czynie Październikowym górników należy także m. in. górnik oddziału przygotowawczego kopalni „Stalinogród" — Jan Kożuszko Pracując w trudnych warunkach techniczno-geologicznych. Kożuszko wykonuje w czynie październikowym 270 proc. normy.

SPORT SPORT SPORT

DRUGIE ZWYCIĘSTWO PIŁKARZY SPARTAKA (MOSKWA)

Drugi występ piłkarzy mistrza Związku Radzieckiego w Polsce przyniósł im drugie z rzędu zwycięstwo. Spartak pokonał reprezentację Krakowa 2:1, zdobywając bramki przez Simoniana w 51 i 65 min. gry. Bramkę dla Krakowa strzelił Kohut w 26 min. gry. Zawodom przyglądało się ponad 40 tys. widzów.

Po odegraniu hymnów państwowych i krótkiej rozgrzewce drużyny stanęły do meczu w następujących składach:

SPARTAK: Pirajew, Tiszczenko, Baszaszkin, Siedow, Tomakow, Netto, Paramonow, Isajew (Agapow), Simonian, Dementiew (Jemoszew), Iljin.

KRAKÓW: Pajor, Durniok, Gedłek, Flanek, Grzywocz, Bieniek, Bittner, Kowol, Kohut (Uznański), Rajtar, Mordarski.

W pierwszym okresie gry reprezentanci Krakowa dzięki niebywałej ambicji potrafili dorównać przeciwnikom i prowadzili przez pierwszych 45 minut otwartą i wyrównaną grę. Szybkie ataki w pierwszej części meczu dostarczyły widzom wiele emocji.

Grę rozpoczyna ostrymi atakami drużyna krakowska.

W 26 minucie szybką akcję Bieniek — Kohut — Mordarski zakończył Kohut półgórnym strzałem w róg bramki, zdobywając prowadzenie. W pierwszej połowie meczu drużyna krakowska ma jeszcze kilkakrotnie dogodne pozycje do podwyższenia wyniku, jednak napastnicy wykazują brak zdecydowania pod bramką.

W ostatniej minucie przed przerwą, po jednym z rzutów rożnych wykonywanych przez Spartaka, bramkarz Pajor broni niebezpieczny strzał obrońcy radzieckiego Baszaszkina oddany z odległości około 40 m.

Po przerwie drużyna krakowska opadła z sił. Piłkarze moskiewscy imponujący świetnym opanowaniem piłki, wzorowym kryciem i doskonałą techniką, zwiekszają tempo i już w 6 minucie zdobywają wyrównanie z bliskiego, zaskakującego strzału Simoniana.

W tym okresie gry krakowianie jedynie sporadycznymi wypadami przedostają się na pole karne przeciwnika. Obrońcy drużyny polskiej popełniają teraz coraz częściej błędy w kryciu. Jeden z takich błędów wykorzystuje w 65 minucie spotkania Simonian, zdobywając zwycięską bramkę dla Spartaka.

W drużynie moskiewskiej wyróżnił się przede wszystkim lewy pomocnik Netto, spełniając wielokrotnie rolę napastnika i strzelca, świetny taktyk i technik obrońca Siedow, Simonian oraz szybki, przebojowy Iljan w ataku.

W zespole krakowskim, który jako całość zasłużył na pochwałę za ambicję i ofiarność, wyróżnić należy — obrońców Durnioka i Gędłka oraz Grzywocza w pomocy. Reprezentacja Krakowa nie potrafiła umiejętnie rozłożyć siły na cały okres meczu oraz popełniła zasadniczy błąd taktyczny: ustępując gościom warunkami fizycznymi dała sobie narzucić grę półgórną, w której piłkarze Spartaka byli co najmniej o klasę lepsi.

SUKCES SZACHISTÓW RADZIECKICH W WIEDNIU

Szachiści radzieccy, którzy po zakończeniu międzynarodowego turnieju w Zurichu zatrzymali się w drodze powrotnej ze Szwajcarii w Wiedniu, rozegrali mecz z reprezentacją Austrii na 10 szachownicach (po dwie partie na każdej). Mecz zakończył się zdecydowanym zwycięstwem reprezentantów ZSRR 17,5:2,5 pkt.

Szachiści radzieccy wystąpią jeszcze w grach pokazowych w wielu miastach Austrii.

WYJAZD BOKSERÓW POLSKICH DO FINLANDII

W środę 4 bm. odleciała samolotem do Helsinek reprezentacja bokserska Polski, która w niedzielę 8 bm. rozegra międzypaństwowy mecz z Finlandią.

W skład drużyny wchodzą następujący zawodnicy: Kukier, Stefaniuk, Kruża, Antkiewicz, Ponanta, Krawczyk, Pietrzykowski, Piórkowski, Grzelak, Gościański i Brychlik.

Drużynie towarzyszą — Neuding i Suprowicz, sędzia — Sikorski i trener — Sztam.

Z frontu siewu ozimin

Jak informuje Ministerstwo Rolnictwa, stan zasianych zbóż ozimych — żyta, pszenicy, jęczmienia oraz rzepaku ozimego jest zadowalający. Szczególnie bujnie i silnie krzewią się oziminy zasiane wcześniej na dobrze przygotowanej glebie.

Najbujniej rozkrzewiły się oziminy w woj. łódzkim oraz na terenie południowej części woj. warszawskiego. W południowo - wschodniej części woj. poznańskiego, a szczególnie na lżejszych glebach powiatów: Kępno, Ostrów i Jarocin — na skutek zbyt późnego dokonania zasiewów — oziminy są słabsze, jednak przezimowanie ich nie nastręcza obaw. Poczynając od pow. Środa, poprzez powiaty: Poznań, Oborniki, Wągrowiec i Szubin, oziminy, a głównie żyto, dorównują niemal oziminom w woj. warszawskim.

Stosunkowo najsłabiej krzewią się oziminy w woj. olsztyńskim, powodem tego jest spóźniony siew, a także dokonanie siewu na glebie zaoranej tylko jeden raz, bez podorywki. Jednak i te oziminy nie budzą obaw.

700-miliardowy deficyt budżetowy we Francji

PARYŻ (PAP) Rząd francuski obraduje obecnie nad ustaleniem preliminarza budżetowego na rok przyszły. Według informacji prasy, zadanie to nastręcza rządowi wielkie trudności.

„Humanite przypomina, że, jak wynika z oświadczenia ministra Faure'a na posiedzeniu parlamentarnej komisji finansowej, deficyt budżetowy w roku 1954 zapowiada się na sumę 700 miliardów franków. Rząd zastanawia się nad możliwościami pokrycia lub przynajmniej zmniejszenia tego deficytu. Ma to nastąpić przede wszystkim w drodze dalszej redukcji kredytów na inwestycje i inne cele cywilne. Nie wykluczone jest również podwyższenie podatków.

O pełne wykonanie planu drobnej wytwórczości

W służbie mas pracujących

(ciąg dalszy ze str. 1)

Poważne zadanie na odcinku produkcji sprzętu niezbędnego chłopstwu pracującemu dla podniesienia gospodarki zbożowej, hodowlanej, ogrodnictwa itp. nie zostało w pełni wykonane. Wieś otrzymuje niedostateczną ilość sieczkarni ręcznych, kieratów, wozów i szeregu innych potrzebnych artykułów, a w czasie kampanii żniwnoomłotowej odczuwano brak części wymiennych do maszyn nietypowych. Poważne niedociągnięcia istnieją jeszcze w wykonaniu planu pod względem asortymentowym. W wyniku niedostatecznej kontroli w zakładach i przedsiębiorstwach ze strony odpowiedzialnych jednostek wojewódzkich, jak również jednostki koordynującej, jaką jest Wydział Przemysłu Prez. W. R. N., niektóre artykuły wytworzono z dużą nadwyżką. Np. Związek Branżowy Spółdzielni Drzewnych i Wytwórczości Różnej wykonał stoły w 522 proc. przy jednoczesnym wykonaniu wozów w 18 proc. Przykładów takich jest wiele.

Jedną z przyczyn niepełnego zaspokojenia potrzeb ludzi pracy w zakresie artykułów masowego spożycia jest brak znajomości tychże potrzeb. Zdarzają się wypadki, że jakkolwiek artykuł znajduje się na rynku, jego rozmiary i gatunki nie odpowiadają życzeniom kupujących. Tak jest np. z koszulami, odzieżą, obuwiem i szeregiem innych artykułów. Z jednej strony główny dystrybutor produkcji drobnej wytwórczości, „Spólnota Pracy", nie wysuwa konkretnych żądań na skutek braku pełnego rozeznania potrzeb odbiorców, nie szuka form tego rozeznania, nie spełniając tym samym swej roli. Z drugiej strony sama drobna wytwórczość, nie wykonując zadań planu na odcinku uruchamiania własnej sieci handlowej, pozbawiła się możności bezpośredniego zetknięcia z konsumentem. Szczególne zaniedbania na tym odcinku ma pion Związku Spółdzielni Przemysłowych i Rzemieślniczych, który wykonał zadania roczne zaledwie w 52,4 proc.

Jakość produkcji jest również jeszcze nie zawsze na właściwym poziomie i budzi słuszne niezadowolenie kupujących. Np. w Spółdzielni „Tkanina" trzeba było poprawić dużą ilość ubrań i spodni i przekwalifikować do niższego gatunku. Spółdzielnia Inwalidów „Zgoda" w Świeciu produkowała kredensy z mokrego drzewa, które się następnie paczyły. Takich przykładów można by wymienić więcej. Wzmożenie kontroli technicznej i rozwinięcie współzawodnictwa jakościowego oto środki do usunięcia dotychczasowych braków.

Rozwój sieci usług, mimo niewątpliwego postępu w porównaniu z rokiem ubiegłym i poprzednimi kwartałami bieżącego roku, jest jeszcze w dalszym ciągu niewystarczający. W nieomal wszystkich powiatach wieś odczuwa braki punktów kowalskich, bednarskich, kołodziejskich, rymarskich i innych, które są rolnikowi niezbędne. Zbyt mała ilość tego rodzaju punktów powodowała niepotrzebną stratę czasu w okresie wytężonej pracy na roli, kiedy zachodziła potrzeba naprawy pługa, brony czy innych narzędzi, a trzeba było odbywać dalekie wędrówki dla dokonania reperacji. Z wyjątkiem Wojewódzkiego Zarządu Przemysłu Terenowego i Centrali Przemysłu Ludowego i Artystycznego pozostałe piony planu kwartalnego nie wykonały, a w szczególności: Związek Spółdzielni Inwalidów w 83 proc., a Związek Spółdzielni Przemysłowych i Rzemieślniczych 87 proc.

Przyczyną takiego stanu rzeczy jest niedostateczna kontrola i mobilizacja podległych spółdzielni przez te piony. W ramach ZSP i Rzem. wykonały i przekroczyły swoje zadania jedynie Związek Branżowy Spółdzielni Usługowych 107 proc. i Metalowych 106 proc. Przykładem dla jednostek nie wykonujących planu winien być Związek Branżowy Spółdzielni Metalowych, który zadania dwóch pierwszych kwartałów wykonał wprawdzie w 73 proc. jednak dzięki przydzieleniu spółdzielniom poszczególnych powiatów i zobowiązaniu do założenia w nich określonej ilości punktów usługowych, wykonał zadania III kwartału i nadrobił zaległości z poprzednich. Również rozmieszczenie punktów usługowych jest nie zawsze właściwe, szczególnie w miastach, gdzie skoncentrowane one są raczej w śródmieściu. Przyczyną tego jest zaobserwowany brak właściwej współpracy między Wydziałami Przemysłu, Handlu i komórkami gospodarki lokalowej Prezydiów Rad Narodowych na odcinku przydzielania lokali na punkty usługowe. Np. w Bydgoszczy mieszkańcy Bielawek na skutek złego rozmieszczenia punktów usługowych zmuszeni są oddawać obuwie do reperacji aż na Al. 1 Maja.

Wzrost potencjału państwowego przemysłu terenowego wyrażający się wskaźnikiem wzrostu wartości produkcji, w porównaniu z analogicznym kwartałem roku ubiegłego, jest wyrazem troski Państwa Ludowego o rozwój drobnej wytwórczości, która, pracując właściwie, przyczyni się do pełniejszego zaspokojenia potrzeb szerokich mas społeczeństwa. O tym samym świadczy rozwój spółdzielczości pracy, dowodząc jednocześnie, że coraz wieksza liczba rzemieślników indywidualnych rozumie wyższość gospodarki zespołowej nad indywidualną i powiększa systematycznie szeregi spółdzielców.

Zdając sobie sprawę z osiągnięć i niedociągnięć swej pracy, drobna wytwórczość, odgrywająca poważną rolę w gospodarce wojewódzkiej, na odcinku podnoszenia materialnego i kulturalnego bytu społeczeństwa, winna się zmobilizować do jeszcze bardziej ofiarnej pracy i walki o wykonanie Wojewódzkiego Planu Gospodarczego we wszystkich wskaźnikach, pamiętając, że pełni zaszczytną służbę dla mas pracujących.

JULIUSZ WĄSACZ
Kier. Działu Przemysłu i Rzemiosła WKPG

Groźne niebezpieczeństwo

Reakcja w USA prześladuje sieroty po zamordowanych Rosenbergach. (Z prasy).

LISTOPAD
5
CZWARTEK

DZIŚ Bogumiła, Elżbiety
JUTRO Leonarda, Feliksa

WAŻNIEJSZE TELEFONY: Straż Pożarna 44-44. Pogotowie PCK 1000. Taksówki 36 55 i 39-62. Informacja PKP 11-87. Informacja pocztowa 02 i 03. Zamiejscowe 00. Komenda MO 25-16. Dział Miejski IKP — 48-56.

To i owo z Bydgoszczy

Usportowiona młodzież

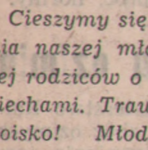

Sezon sportowy dobiega końca. Jednak w wielu miejscach toczą się jeszcze emocjonujące zawody. „Mistrzowskie mecze" rozgrywają również mali chłopcy na trawnikach skweru przy Placu Zjednoczenia.

Rozlegają się namiętne okrzyki, padają bramki. Oprócz piłki nożnej, dużą popularnością cieszą się tu walki bokserskie i łucznictwo (czyżby wpływ „Łuczniczki"?) Liczna grupa „miotaczy" rzuca kijami, naśladując naszego Sidłę.

Cieszymy się bardzo z usportowienia naszej młodzieży, lecz prosimy jej rodziców o zajęcie się swymi pociechami. Trawniki parkowe to nie boisko! Młodzież natomiast zapraszamy na boiska treningowe. (Ror)

Mały Józio krytykuje

— Dlaczego to kółko psy tacce się nie kręci? Ja nie chcę takiej tacki! — krzyczy mały krytyk Józio. Głos małego krytyka winni usłyszeć brakorobi. Trzeba pamiętać bowiem, że brakoróbstwo jest szkodliwe nawet w zabawkarstwie.

Kółko nie powinno się kręcić bez przeszkód, bo na to nie pozwala konstrukcja zabawki. Zabawka winna być dla dziecka kształcącą rozrywką i źródłem radości, a nie powodem zdenerwowania.

Wiadomo, dzieci psują bardzo szybko zabawki, dlatego winny one być solidnie wykonane. Tymczasem nie trzeba w ogóle dziecięcych rąk, żeby zabawka była popsuta. Kółka drewnianych samochodów czy też innych wózków spadają często zaraz po wyniesieniu ze sklepu. (w)

Z książką życzeń na bydgoskich przedmieściach (II)

Wzgórze Dąbrowskiego i okolice z bliska

Wzgórze Dąbrowskiego wysoko wznosi się ponad Plac Poznański i gwiaździście rozgałęziające się z niego ulice. Okolica ta uchodzi wprawdzie jeszcze za „miasto", ale właściwie to już początek jego peryferii.

RUCHLIWY DNIEM I NOCĄ

Z Placu Poznańskiego rozchodzą się drogi i szosy na Poznań, Nakło, ulice na Szwederowo, Grunwaldzka i do śródmieścia. Stąd ruch tu olbrzymi. Nie na to jednak utyskują mieszkańcy tej dzielnicy. Kiedy jednak harcujący swobodnie i bezkarnie kierowcy pojazdów mechanicznych, dodając jakby złośliwie „gazu" wybijają ich w nocy, zmęczonych całodziennym trudem ze snu, wówczas „wychodzą z nerwów". Te harce należało by w interesie spokoju nocnego ukrócić, wysyłając dorywcze brygady kontrolne PZMot.

Skoro już mowa o ulicach, to nie można pominąć milczeniem ul. Doliny. Oświetlcie ją, albo pokryjcie płytami chodnikowymi prawą jej stronę, bo w okresie nadchodzących już słot jesiennych będziemy tonęli w kałużach wody, tym bardziej, że i lewy chodnik pozostawia wiele do życzenia.

CHULIGANI I PIJACY

Utrapieniem dzielnicy są chuligani różnego autoramentu, którzy zbierają się tu z całego miasta. Korzystają z niewystarczającego oświetlenia placu i ulic, wchodzą do sieni, gdzie często załatwiają potrzeby naturalne. Rezultat — w sieniach i klatkach schodowych cuchnie kwaśną wonią. I w tym wypadku komisja zdrowia MRN winna zorganizować kilka brygad, które by położyły kres tym złym obyczajom. A w dzień na wielu klatkach schodowych siedzą przybłędy z butelkami „czystej" i „zagrychą" w rękach, wilkiem patrząc na lokatorów, którym miejsca muszą ustępować, gdy przechodzą. Czy nie warto, aby tym zagadnieniem zainteresowała się Przychodnia Przeciwalkoholowa.

Tam gdzie chuligani, tam gdzie wódka — tam i bójki. Częstymi ich świadkami są mieszkańcy, zwłaszcza Placu Poznańskiego, obserwujący nocami z okien i balkonów najprzeróżniejsze wyczyny niepoczytalnych jednostek.

APEL MIESZKAŃCÓW SZOSY SZUBIŃSKIEJ

Nie narzekają już mieszkańcy szosy Szubińskiej na zupełne odcięcie od śródmieścia. Mają przecież linię autobusową. Skoro jednak już jest pragną, by jak najsprawniej obsługiwała pasażerów.

Do naszej książki życzeń wpisują więc jedną tylko prośbę pod adresem MPK. Może uda się ją urzeczywistnić? Chodzi mianowicie, aby autobus między godziną 15 a 16.30 kiedy ludzie wychodzą z pracy, mógł mieć przyczepę. Duży tłok wielu pracujących zmusza do odbycia wędrówki pieszej.

GŁOS MAJĄ KIOSKI

Bywają wypadki, że w śródmieściu przeczytano już wcześnie rano świeże dzienniki, a tu w dzielnicy jeszcze ich brak. Co prawda nie jest to typowe zjawisko, ale i ono nie powinno mieć miejsca. Kwestię tę można bowiem wyregulować z sekundnikiem w ręce. Poza tym nie wszystkie niestety gazety i periodyki można tu nabyć. Z reguły na przykład brak „Sygnałów" (kolejarza), „Głosu Nauczycielskiego", „Trybuny Wolności", „Służby Zdrowia" i innych. Może w niewielkich ilościach, ale i tu należałoby te pisma dostarczać. Dziś zainteresowania czytelnika są wszechstronne.

CHCIELIBYŚMY CIASTECZEK

Sklepów uspołecznionych tu sporo. I to wszystkich prawie branż. Ale nieraz po pracy, lub w niedzielę w gronie rodziny, chętnie wypiło by się, przy rozmowie, herbatkę lub kawkę i zjadło przy tym smaczne ciasteczko. Trudno! Takie apetyty można w tej chwili zaspokoić jedynie w śródmieściu (najbliższy punkt ulica Długa, przy Placu Bohaterów Stalingradu) gdyż brak w pobliżu kawiarni. Może BZG udało by się w jakiś sposób uruchomić tutaj taką placówkę? Z pewnością cieszyłaby się powodzeniem.

Wędrówka nasza po dzielnicy dobiega końca. Zapisaliśmy znów kilka kartek w naszej „książce życzeń". Wierzymy, że nie na próżno! (T)

Konsumenci oceniają wyroby BZG

na wystawie garmażeryjno - cukierniczej

Z inicjatywy Bydgoskich Zakładów Gastronomicznych odbędzie się w dniach 6, 7 i 8 bm. wystawa cukierniczo-garmażeryjna w lokalach kawiarni „Cristal" i Restauracji Rybnej przy Al. 1 Maja.

Wystawa ma na celu zapoznać społeczeństwo z dorobkiem Zakł. Gastronomicznych na odcinku produkcji wyrobów kulinarnych i cukierniczych. W czasie trwania wystawy eksponaty sprzedawane będą na życzenie konsumentów do konsumcji na miejscu i na wynos.

Zwiedzający wystawę otrzymają poza tym specjalne ankiety, w których można będzie wyrazić swą opinię o estetyce, jakości i sposobie wykonania eksponatów, oraz życzenia odnośnie uwzględnienia poszczególnych wyrobów w codziennej produkcji Zakładów Gastronomicznych.

Dyrekcja BZG przygotowała nagrody dla zwiedzających konsumentów, a mianowicie: z wyrobów garmażeryjnych — I nagroda: Rolada z prosięcia (ok. 6 kg wagi). II nagroda: Indyk w maladze (ok. 4 kg wagi), z wyrobów cukierniczych — I nagroda: luksusowy tort z dekoracją (2 kg). II nagroda: waza czekoladowa z morelami.

Nagrody wydane zostaną drogą losowania. Udział w losowaniu ma prawo wziąć każdy. Konsument, który coś skonsumuje na tej wystawie ma prawo do wygranej. Aby wziąć udział w losowaniu trzeba wykazać się paragonem, wystawionym przez kelnera. Udział w losowaniu biorą wszystkie paragony. Wszystkie paragony będą numerowane.

Losowanie odbędzie się w trzecim dniu wystawy, tj. 8 listopada o godzinie 19 (dla nagród cukierniczych w kawiarni Cristal, a dla nagród garmażeryjnych w restauracji Rybnej).

Czy wystawione przez BZG eksponaty zaspokoją wciąż rosnące wymogi naszego społeczeństwa przekonamy się, zwiedzając wystawę.

SPORT • SPORT • SPORT

WYŚCIGI MOTOCYKLOWE ULICAMI BYDGOSZCZY

Bydgoszczanie są gorącymi entuzjastami sportu motorowego i dlatego też Zarząd Główny PZM polecił właśnie w grodzie nad Brdą przeprowadzić w niedzielę 8 bm. III eliminacyjny motocyklowy wyścig uliczny strefy północnej. Wiadomość ta z pewnością zainteresuje sportowo usposobionych bydgoszczan, tym bardziej że w wyścigu m. in. udział wezmą tacy motocykliści jak: Dąbrowski na ciężkiej 500-ce (Triumph GP) Prus na wyścigowym „Puchu" 125 ccm. Ciemior oraz zwycięzca wielu wyścigów na Wybrzeżu — Kucharski (OWKS Bydgoszcz). Startują motocykliści okręgów: Szczecin Koszalin, Gdańsk Olsztyn i Bydgoszcz. Trasa prowadzi ulicami: Staszica, Markwarta, Ossolińskich, Plac Weyssenhoffa, Zamojskiego Bojowników PPR Start w I kategorii maszyn nastąpi o godz. 11.

Wieczornica rzemieślnicza

dla uczczenia Rewolucji Październikowej

Okręgowy Zw. Cechów organizuje 5 bm. uroczystą wieczornicę dla uczczenia 36 rocznicy Rewolucji Październikowej.

W programie wieczornicy wystąpi rzemieślniczy chór „Halka" i chór Zw. Zaw. Prac. Przem. Drzewnego i Terenowego „Echo Leśne" oraz zespół artystyczny Zjedn. Zakładów Rowerowych w Bydgoszczy.

Początek wieczornicy o godz. 19 w Pomorskim Domu Sztuki.

Lucjan Galon gra

na budowę Filharmonii

Budowa Filharmonii stała się szczególnie bliska każdemu obywatelowi Bydgoszczy. Znany pianista Lucjan Galon postanowił dać recital z którego dochód przeznaczył na SFOS.

Prof. Galon przygotował niezwykle interesujący program, na który składają się utwory Vivaldiego, Bacha, Liszta, Debussyego, Chaczaturiana i innych. Nie brak między nimi utworów nigdy dotąd na estradach polskich nie wykonywanych, jak nr. „Sceny dziecięce katalońskiego kompozytora Mompon, czy „Czardasza śmierci" Liszta. Utwór ten został dopiero w ostatnim czasie w spuściźnie Liszta odnaleziony.

Koncert odbędzie się w sobotę dnia 7 listopada o godz. 19.30 w Pom. Domu Sztuki.

Notatnik turystyczny

Polskie Tow. Turystyczno-Krajoznawcze rozpoczyna od 10 bm. kurs przewodników po Bydgoszczy i okolicy oraz kurs przewodników wycieczek kolarskich.

Zapisy przyjmuje i informacji do dnia 10 bm. udziela biuro PTTK Bydgoszcz, ul Dworcowa 14.

CO? GDZIE? KIEDY?

TEATR

ZIEMI POMORSKIEJ BYDGOSZCZ

Czwartek; Nowe czasy (godz 19)

Piątek: Koncert symfoniczny (g. 20.30)

KINA

Pomorzanin: Kasztanka (15.45 18, 20.15)

Polonia: Kasztanka (17 19)

Orzeł: Biały kieł (16.45 i 19)

Wolność: Oni mają Ojczyznę (16, 18, 20)

Gryf: Zaklęta narzeczona (16.45, 19).

Bałtyk: Mikołaj Gogol (16 18) Skrzydlaty dorożkarz (20)

Mir: 15-letni kapitan (19)

Rozmaitości: Sztuczne rozmnażanie ryby (16—23)

WYSTAWY

Muzeum im. Wyczółkowskiego:

Zbiory stałe (codziennie w godz od 12 do 15 w środy od 12 do 19 w niedziele od 10 do 14) w dni poświąteczne nieczynne.

Wystawa pt „Przyjaźń Polsko - Radziecka w plastyce pomorskiej" - czynna codziennie z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych w godz od 9—13 i od 14—16.

Biblioteka Miejska:

Wypożyczalnia Główna od godz 13 do 19 w środy od godz 11 do godz 15

Biblioteka Lekarska:

Al 1 Maja 13 I ptr czynna od 15—19 w środy od 12—15

DYŻURY

Apteka Społeczna nr 19. Al 1 Maja 91 tel 23-61.

Apteka Społeczna nr 15. Pl Bohaterów Stalingradu 1, tel 34-31.

Dyżur lekarzy weterynaryjnych od 2 do 8 bm. PZLZ. ul Marchlewskiego 6 tel. 19-36.

RADIO

Czwartek, 5 listopada

8.00 Muzyka baletowa. 13.00 Wybitni instrumentaliści radzieccy 13.20 Audycja dla dzieci. 13.35 Śpiewa Herbert Karwacki. 13.50 Reportaż pt. „Przodujący kierowca w kraju" 17.20 Bydgoski dziennik radiowy.

REDAGUJE KOLEGIUM. WYDAWCA: SPÓŁDZ „PRASA DEMOKRATYCZNA — NOWA EPOKA" DRUK: RSW „PRASA" Bydgoszcz Czerwonej Armii 18/20 — Telefony: Naczelny redaktor — 24 29. Zastępca naczelnego redaktora sekretariat redakcji oraz działy: społeczno polityczny ekonomiczny i wiejski — 33-41 i 33-42 Działy: miejski kultury oświaty i sportowy — 48 56 Działy: terenowy oraz listów i interwencji — 19-07, Redakcja nocna — 19-07 33-41 lub 33 42 Dział ogłoszeń — 48-08 Drukarnia nr 2 — 18-99

Papier biały gazet. rot mat kl VII. 50 gr 94 cm.

E-4-11528